

แผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570)

นำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยบูรพา ครั้งที่ 9/2569 วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2569

แผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	ง
ส่วนที่ 1 ความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพาและแผนทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570).....	1
ปรัชญามหาวิทยาลัย.....	1
คำขวัญมหาวิทยาลัย.....	1
วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัย.....	1
พันธกิจมหาวิทยาลัย.....	2
ค่านิยมมหาวิทยาลัย.....	2
วัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture)	2
แผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571.....	3
แผนภาพความเชื่อมโยงระหว่างทิศทางการพัฒนาประเทศกับแผนทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571.....	4
ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และคำเป้าหมายของแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา.....	5
วิสัยทัศน์ของแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม.....	6
คำอธิบายและเป้าหมายของวิสัยทัศน์.....	6
ตัวชี้วัดความสำเร็จของวิสัยทัศน์.....	7
คำอธิบายตัวชี้วัดความสำเร็จของวิสัยทัศน์.....	8
ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเป็นชุมชนปัญญาตะวันออกด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่อนาคตอย่างยั่งยืน...	9
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสืบสานและต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก เพื่อสร้างการรับรู้และยอมรับในระดับสากล.....	13
ส่วนที่ 3 แผนปฏิบัติการด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570).....	17
ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเป็นชุมชนปัญญาตะวันออกด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่อนาคตอย่างยั่งยืน...	17
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสืบสานและต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก เพื่อสร้างการรับรู้และยอมรับในระดับสากล.....	18

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 4 การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดโครงการ/ กิจกรรมด้านทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม.....	19
การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน.....	19
ภาคผนวก.....	21
คำนิยามมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม.....	22
ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาเพื่อจัดทำแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571.....	27
ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571.....	30
อ้างอิง.....	40

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

มหาวิทยาลัยบูรพาให้ความสำคัญกับการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในฐานะพันธกิจสำคัญของมหาวิทยาลัย โดยแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมฉบับนี้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2550 หมวด 1 มาตรา 7 ที่กำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย มีภารกิจสำคัญในการส่งเสริมวิชาการ วิจัย ศิลปวัฒนธรรม กีฬา ตลอดจนการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยจึงมุ่ง สืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ให้ดำรงคุณค่า และเชื่อมโยงกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ผ่านองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อสนับสนุนวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยบูรพา ในการเป็น “ชุมปัญญาตะวันออก”

จากผลการดำเนินงานตามแผนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 พบว่า ตัวชี้วัดหลายรายการ มีผลการดำเนินงานสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด ขณะที่บางตัวชี้วัดยังจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบ และกลไกสนับสนุน มหาวิทยาลัยจึงได้ทบทวนและปรับค่าเป้าหมายสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2570-2573 โดยอ้างอิงผลการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อกำหนดค่าเป้าหมายให้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

แผนดังกล่าวขับเคลื่อนผ่าน 2 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเป็นชุมปัญญาตะวันออกด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่อนาคตอย่างยั่งยืน โดยมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พื้นที่การเรียนรู้ ระบบฐานข้อมูล และแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อรวบรวม จัดเก็บ เผยแพร่ และขยายการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และยุทธศาสตร์ที่ 2 การสืบสานและต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก เพื่อสร้างการรับรู้และยอมรับในระดับสากล โดยมุ่งส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรม การแลกเปลี่ยนพหุวัฒนธรรมกับเครือข่ายระดับนานาชาติ การใช้สื่อสร้างสรรค์ และการบูรณาการกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อยกระดับมหาวิทยาลัยบูรพาให้เป็นศูนย์กลางองค์ความรู้และการเรียนรู้ด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก และเชื่อมโยงคุณค่าท้องถิ่นสู่ระดับประเทศและระดับสากลอย่างยั่งยืน

กองกลาง สำนักงานอธิการบดี

มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1

ความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา และแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570)

ในบริบทของสังคมไทยและสังคมโลกปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและเทคโนโลยี ส่งผลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมจึงจำเป็นต้องมีการปรับให้เข้ากับบริบทของยุคดิจิทัล ขณะเดียวกัน การสร้างความเข้าใจและการยอมรับทางศิลปวัฒนธรรมในระดับสากล เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อันนำไปสู่การแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมและความร่วมมือในหลากหลายมิติ แผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570) จึงมุ่งเน้นการบูรณาการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นและสากล เพื่อสร้างการรับรู้ การอนุรักษ์ และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทยในเวทีโลกอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ แผนดังกล่าวยังมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อในการสืบสานศิลปวัฒนธรรม และสร้างความร่วมมือกับชุมชนในระดับนานาชาติ มีรายละเอียดดังนี้

ปรัชญามหาวิทยาลัย

สร้างเสริมปัญญา ใฝ่หาความรู้ คู่คุณธรรม ชี้นำสังคม

คำขวัญมหาวิทยาลัย

สุโข ปณฺญาปฏิลำโ-ความได้ปัญญา ให้เกิดสุข

วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัย

“มหาวิทยาลัยบูรพา ชุมปัญญาตะวันออก” W.E. (Wisdom of the East) BURAPHA

คำอธิบายและเป้าหมายของวิสัยทัศน์

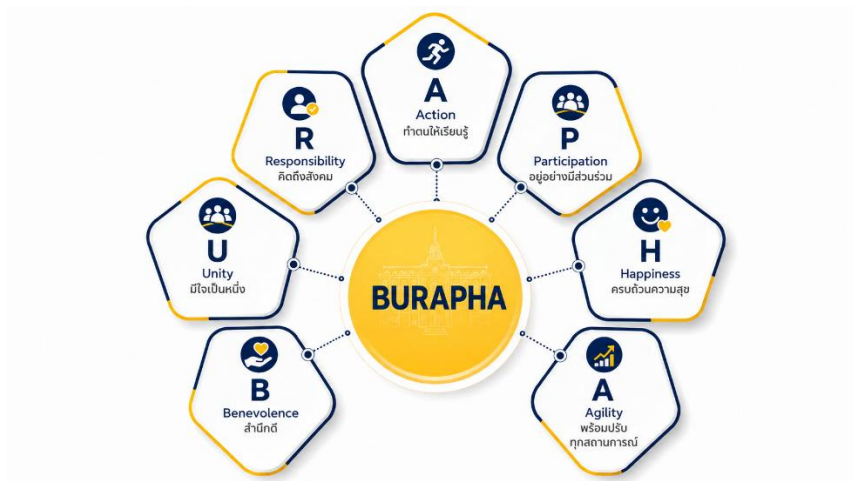
วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยบูรพา หมายถึง การเป็นมหาวิทยาลัยหลักในภาคตะวันออกของประเทศไทย ที่เป็นที่พึ่งเพื่อการพัฒนาประเทศแบบมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน ด้วยองค์ความรู้ วิทยาการ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเป้าหมายในภาคตะวันออก และมีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยบูรพาจะเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบ (Comprehensive university) ที่ดีที่สุด 3 อันดับแรกของมหาวิทยาลัยกลุ่ม 2 การพัฒนาเทคโนโลยีและส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม (Technology development and innovation) และอยู่ใน 300 อันดับแรกจากมหาวิทยาลัยทั้งหมดในทวีปเอเชีย ตามการจัดอันดับของ THE World University Rankings ในปี พ.ศ. 2571

พันธกิจมหาวิทยาลัย

ค่านิยมมหาวิทยาลัย

วัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture)

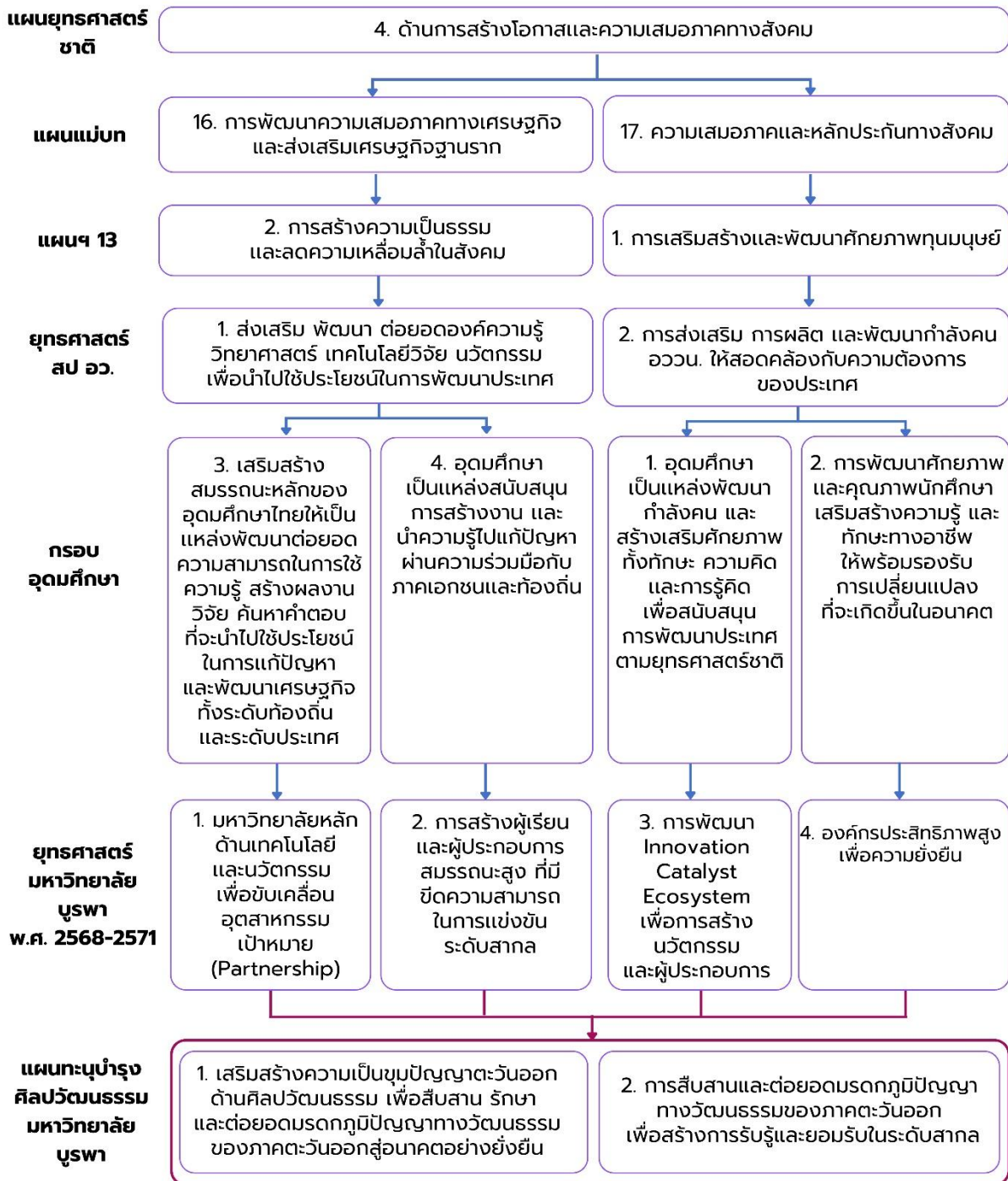
เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 คือ “มหาวิทยาลัยบูรพา ชุมปัญญาตะวันออก” W.E. (Wisdom of the East) BURAPHA มหาวิทยาลัยจึงกำหนดให้เดินหน้าองค์กรเพื่อสนับสนุนวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย ให้บรรลุเป้าหมายด้วย *BUU Strategic objectives* ของแผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดังนี้

1. แสดงบทบาทการเป็นมหาวิทยาลัยหลักใน EEC และภาคตะวันออก
2. ยกระดับคุณภาพการศึกษาและงานวิจัยสู่มาตรฐานสากล
3. ผลิติดุลยภาพคุณภาพสูงและผู้ประกอบการ Start up สนองความต้องการพื้นที่ภาคตะวันออก
4. เป็นศูนย์กลางขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเป้าหมายด้วยงานวิจัยและนวัตกรรม
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารเพื่อมุ่งสู่ความเป็นองค์กรยั่งยืน

แผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571

**แผนภาพความเชื่อมโยงระหว่างทิศทางการยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ
กับแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571**

หมายเหตุ: กล้องข้อความเรียงลำดับตามการพิจารณาความสำคัญของยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาของมหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 2
ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
ของแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570)

ด้วยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2550 หมวด 1 มาตรา 7 ระบุว่า “ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ดำเนินการและส่งเสริมงานวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการ ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมของรัฐและท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม ” ดังนั้น มหาวิทยาลัยบูรพาจึงให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว โดยมุ่งดำเนินกิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับแนวโน้มของโลกและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะต้องส่งเสริมความเป็นไทย แต่ยังต้องผสมผสานกับความร่วมสมัยและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดความยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มในสังคม

การกำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570) มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนงานให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมในอนาคต และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยในการเป็น “มหาวิทยาลัยบูรพา ชุมปัญญาตะวันออก ” W.E. (Wisdom of the East) BURAPHA โดยการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของแผนคำนึงถึงหลักการตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2550 มาตรา 8 ได้แก่ ความเป็นเลิศและเสรีภาพทางวิชาการ ความจำเป็นและความต้องการตามสภาพเศรษฐกิจ สังคม และศิลปวัฒนธรรมของไทย ความเสมอภาคทางการศึกษา คุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กับความรู้ทางวิชาการ และการใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและกระแสโลก โดยผสมผสานการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และการเชื่อมโยงกับศิลปวัฒนธรรมในระดับสากล เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้มีความร่วมสมัย ยั่งยืน และก้าวสู่ความเป็นสากล

จากผลการดำเนินงานตามแผนในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 พบว่า ตัวชี้วัดหลายรายการมีผลการดำเนินงานสูงกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด ขณะที่บางตัวชี้วัดยังจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบ และกลไกสนับสนุน สะท้อนให้เห็นทั้งศักยภาพและบริบทการดำเนินงานที่แตกต่างกันของแต่ละตัวชี้วัด ประกอบกับการขยายความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย การใช้สื่อสร้างสรรค์ และการเชื่อมโยงการดำเนินงานกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยจึงได้ทบทวนและปรับรายละเอียดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2570-2573 โดยอ้างอิงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อกำหนดค่าเป้าหมายให้สอดคล้องกับศักยภาพและบริบทการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย มีความท้าทายอย่างเหมาะสม และสามารถใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิสัยทัศน์ของแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

“

มหาวิทยาลัยบูรพา ทุ่มปัญญาตะวันออกสู่การอนุรักษ์และส่งเสริม
มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่สากล

”

Burapha University: Wisdom of the East,
Cultural Heritage of Eastern Thailand to the World

คำอธิบายและเป้าหมายของวิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยบูรพามุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมในภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยเน้น “การสืบสาน รักษา และต่อยอด” มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม 7 ด้าน ได้แก่ 1) ศิลปะการแสดง 2) งานช่างฝีมือดั้งเดิม 3) วรรณกรรมพื้นบ้าน 4) กีฬาภูมิปัญญาไทย 5) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรมและเทศกาล 6) ความรู้ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติ และ 7) ภาษา ให้สอดคล้องกับบริบทสมัยใหม่ ผ่านการสื่อสารที่ทันสมัย พร้อมนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเชื่อมโยงมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ให้เป็นที่รู้จักทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มุ่งสร้างคุณค่าที่คงไว้ซึ่งรากฐานและเอกลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมไทย ขณะเดียวกันยังตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และความต้องการของสังคมในเวทีโลก ภายใต้แนวทางดังนี้

การสืบสาน หมายถึง การนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่สืบทอดจากอดีต ซึ่งสะท้อนเอกลักษณ์เฉพาะของภาคตะวันออก เช่น ศิลปะการแสดงที่ผสมผสานความงดงามและจังหวะอันเป็นเอกลักษณ์ งานฝีมือที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเทศกาลพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มาพัฒนาต่อยอดให้สอดคล้องกับบริบทของยุคสมัย โดยยังคงรักษาเอกลักษณ์และคุณค่าดั้งเดิมไว้ เพื่อรักษาและส่งต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกให้คงอยู่ต่อไปในอนาคต การสืบสานนั้น ครอบคลุมทั้งการศึกษาและการทำความเข้าใจถึงรากเหง้าและที่มาของวัฒนธรรมภาคตะวันออก เพื่อให้สามารถนำเสนอและถ่ายทอดสู่คนทุกช่วงวัยอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมหาวิทยาลัยบูรพามีบทบาทสำคัญในการสืบสานและเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ผ่านการใช้เทคโนโลยีและช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัย อีกทั้งยังบูรณาการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเข้ากับการศึกษา งานวิจัย และการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยได้มีส่วนร่วมในมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง

การรักษา หมายถึง การอนุรักษ์และสืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่สำคัญของภาคตะวันออก ผ่านการรวบรวมและจัดกระทำข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างระบบบริหารข้อมูล และคลังความรู้ที่ครอบคลุมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก สามารถนำไปใช้ในการศึกษา การวิจัย และการพัฒนาทักษะทางศิลปวัฒนธรรมในอนาคต โดยจะเป็นรากฐานสำคัญในการสืบทอดและสร้างสรรค์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกในรูปแบบใหม่อย่างยั่งยืน

การต่อยอด หมายถึง การนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกที่มีอยู่ มาพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยยังคงรักษาคุณค่าดั้งเดิมไว้ พร้อมทั้งใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการของสังคมปัจจุบัน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้ ยังเน้นการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถต่อยอดการอนุรักษ์ และการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

มหาวิทยาลัยบูรพามุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมในภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยเน้นการสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภูมิภาคให้เข้ากับบริบทสมัยใหม่ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ขยายการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกสู่เวทีโลก สร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และพัฒนาให้กลายเป็นจุดเด่นที่เชื่อมโยงกับบริบทระดับประเทศและสากลอย่างยั่งยืน โดยมหาวิทยาลัยตั้งเป้าหมายก้าวสู่การเป็นสถาบันที่มีความโดดเด่นด้านศิลปวัฒนธรรมและมนุษยศาสตร์ ตามเกณฑ์การจัดอันดับของ THE Asia University Rankings เพื่อยกระดับศิลปวัฒนธรรมไทยสู่มาตรฐานสากล พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการอนุรักษ์และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ให้ตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 1 แนวทางการวัดผลสำเร็จของของวิสัยทัศน์

“มหาวิทยาลัยบูรพา ชุมปัญญาตะวันออกสู่การอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่สากล”						
ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย/ ปีงบประมาณ				หน่วยนับ
	2569	2570	2571	2572	2573	
1. จำนวนองค์ความรู้ที่ได้รับการบันทึกและจัดเก็บในคลังความรู้	150	150	200	250	300	องค์ความรู้
2. จำนวนการเข้าถึงของผู้ใช้ประโยชน์จากคลังความรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และ ณ ที่ตั้ง (นับสะสม)	2,000,000	3,000,000	3,500,000	4,000,000	4,500,000	ครั้ง
3. จำนวนศิลปิน นักแสดง หรือผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยทั่วโลก ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม	40	128	134	139	145	คน
4. จำนวนครั้งของมหาวิทยาลัยใน 300 อันดับแรกของ THE Asia University Rankings หรือ 500 อันดับแรกของโลก ที่เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม	15	20	25	30	35	โครงการ/กิจกรรม

คลังความรู้ของมหาวิทยาลัย หมายถึง แพลตฟอร์มที่รวบรวม จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย และองค์ความรู้หลากหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ที่จัดทำโดยมหาวิทยาลัย และพร้อมให้บริการแก่ผู้ที่สนใจทุกช่วงวัย เช่น เว็บไซต์ RSPG ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ “คลังความรู้” ได้รับการออกแบบให้เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการพัฒนาการศึกษา การวิจัย และการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายทั้งนิสิต นักศึกษา นักวิจัย บุคลากรทางการศึกษา และประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่ทรงคุณค่าเหล่านี้ได้สะดวกและทันสมัย นอกจากนี้ คลังความรู้ยังรวมถึงสื่อดิจิทัลรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ งานวิจัยเอกสาร เอกสารออนไลน์ และแอปพลิเคชันที่สนับสนุนการเรียนรู้ในหลากหลายมิติ ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจ และขับเคลื่อนการพัฒนาภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกให้ก้าวไกลสู่ระดับสากล

คำอธิบายตัวชี้วัดความสำเร็จของวิสัยทัศน์

1. จำนวนองค์ความรู้ที่ได้รับการบันทึกและจัดเก็บในคลังความรู้

หมายถึง จำนวนองค์ความรู้ที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ที่สะท้อนถึงข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการวิจัยในอนาคต โดยพิจารณาจากฐานข้อมูลการวิจัยในแต่ละปีทุกแหล่งทุนวิจัย และผลงานวิจัยของนิสิตทุกระดับชั้น ที่ได้รับการบันทึกและเก็บรวบรวมในระบบคลังความรู้ของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. จำนวนการเข้าถึงของผู้ใช้ประโยชน์จากคลังความรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์ และ ณ ที่ตั้ง

หมายถึง จำนวนครั้งของการเข้าชมคลังความรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์ (เช่น จำนวนผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ หรือการดาวน์โหลดเอกสาร) และในรูปแบบ ณ ที่ตั้ง (เช่น จำนวนผู้ที่เข้าเยี่ยมชมคลังความรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ของมหาวิทยาลัย) ตัวเลขเหล่านี้ สะท้อนถึงการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่บันทึกไว้ ซึ่งบ่งบอกถึงความสำเร็จในการทำให้ข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในภาคตะวันออกสามารถเข้าถึงได้อย่างกว้างขวาง

3. จำนวนศิลปิน นักแสดง หรือผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยทั่วโลก ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม

หมายถึง จำนวนศิลปิน นักแสดง หรือผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยทั่วโลก ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัยบูรพา โดยในโครงการดังกล่าว มีการเผยแพร่ ส่งเสริม สืบสาน และถ่ายทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จักในระดับสากล

4. จำนวนครั้งของมหาวิทยาลัยใน 300 อันดับแรกของ THE Asia University Rankings หรือ 500 อันดับแรกของโลก ที่เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม

หมายถึง จำนวนครั้งของมหาวิทยาลัยใน 300 อันดับแรกของ THE Asia University Rankings หรือ 500 อันดับแรกของโลก ที่เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัยบูรพา หรือที่จัดร่วมกัน แสดงถึงการขยายผลกิจกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปสู่เวทีสากล และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำ (สามารถนับข้ามมหาวิทยาลัยได้)

การขับเคลื่อนแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570) ดำเนินการผ่าน 2 ยุทธศาสตร์หลักที่สำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเป็นขุมปัญญาตะวันออกด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อสืบสานรักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่อนาคตอย่างยั่งยืน

พัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางทางศิลปวัฒนธรรมในภาคตะวันออก โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พร้อมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัยและเข้าถึงได้ง่าย ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

มหาวิทยาลัยบูรพามุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นขุมปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมในภูมิภาคตะวันออก ผ่านการสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ศิลปะการแสดง 2) งานช่างฝีมือดั้งเดิม 3) วรรณกรรมพื้นบ้าน 4) กีฬาภูมิปัญญาไทย 5) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรมและเทศกาล 6) ความรู้ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติ และ 7) ภาษา โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การอนุรักษ์ และการส่งต่อคุณค่าทางวัฒนธรรมสู่ชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัยบูรพา มุ่งเน้นไปที่การยกระดับและปรับปรุงหอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ทันสมัย เหมาะสำหรับการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก เช่น การจัดนิทรรศการศิลปะพื้นบ้าน การแสดงดนตรี และการรำไทย หรือการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านหัตถกรรมและศิลปวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ยังมีการจัดสรรพื้นที่เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสังคมและชุมชน โดยเน้นการสร้างร่วมมือระหว่าง

สังคมและชุมชน องค์การภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออก และส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ รวมถึงพัฒนาช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเผยแพร่เนื้อหา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องไปยังกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครอบคลุม

มหาวิทยาลัยมุ่งนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ทั้งในรูปแบบดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ ณ ที่ตั้งของมหาวิทยาลัย โดยจัดทำระบบบริหารข้อมูลและคลังข้อมูล (Database) ที่รวบรวม จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกอย่างเป็นระบบ ฐานข้อมูลนี้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่สนับสนุนทั้งการเรียนรู้ การอนุรักษ์ และการวิจัย พร้อมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชัน เพื่อให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว แนวทางสำคัญของยุทธศาสตร์นี้ จึงมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเครื่องมือการเรียนรู้ที่ทันสมัย เพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้และความเข้าใจในคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก พร้อมทั้งสนับสนุนให้ศิลปวัฒนธรรมไทยได้รับการอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอดอย่างยั่งยืน ทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ โดยมีกลยุทธ์ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก และยกระดับการใช้ประโยชน์จากศูนย์การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก เพื่อเป็นแหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่หลากหลาย

กลยุทธ์นี้ เป็นการผสมผสานระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศิลปวัฒนธรรม โดยการยกระดับและปรับปรุงหอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ทันสมัย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ง่ายและทันสมัย โดยศูนย์การเรียนรู้นี้จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่และส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น นิทรรศการถาวรที่จัดแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา หัตถกรรม และเครื่องดนตรีพื้นบ้าน การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมและสมัยใหม่ หรือการจัดนิทรรศการเสมือนจริง (Virtual exhibition) ที่ใช้เทคโนโลยี AR/VR เพิ่มอรรถรสในการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ที่สมจริง กลุ่มผู้ชมทุกช่วงวัยสามารถสัมผัสและเรียนรู้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ มุ่งส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับจัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในภาคตะวันออก ทั้งในรูปแบบดิจิทัลและมัลติมีเดีย เพื่อให้คนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านเว็บไซต์ หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อเรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ แพลตฟอร์มนี้ ยังสามารถนำไปใช้ในการจัดเก็บผลงานวิจัย นวัตกรรม และเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับนักวิชาการที่สนใจการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

แผนงานสำคัญ ยกระดับและปรับปรุงหอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งจัดนิทรรศการและกิจกรรมเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในภาคตะวันออก รวมถึงพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สามารถรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ ฯลฯ รวมถึงรวบรวมฐานข้อมูลที่สามารถใช้ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ พร้อมจัดอบรมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในภูมิภาค เช่น การจัดนิทรรศการประจำปี การจัดค่ายสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสำหรับเยาวชนและบุคคลทั่วไป อาทิ ไร่ไทย ดนตรีไทย และหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 1.2 จัดทำแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการพื้นที่การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ภาคตะวันออก

กลยุทธ์นี้ มุ่งเน้นการบริหารจัดการพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม เช่น หอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในด้านการเรียนรู้ การอนุรักษ์ และการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการกำหนดแนวปฏิบัติ หรือแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการดำเนิน กิจกรรมทางวัฒนธรรม รวมถึงสร้างระบบการจัดการที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน สังคม และ เป้าหมายการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมในระยะยาว ซึ่งการกำหนดแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการพื้นที่ จะครอบคลุมหลายมิติ อาทิ การกำหนดเงื่อนไขและวิธีการใช้พื้นที่สำหรับการจัดแสดงนิทรรศการ การจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม และการเปิดพื้นที่ให้ชุมชนใช้ประโยชน์ การพัฒนาแนวทางการจัดสรร ทรัพยากรและผลประโยชน์ที่เกิดจากพื้นที่ เช่น การนำผลตอบแทนจากการใช้พื้นที่มาสนับสนุน การบำรุงรักษา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรม หรือการพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์อื่น ๆ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมุ่งเน้นการสร้างระบบติดตามและประเมินผลการใช้พื้นที่ เพื่อให้มั่นใจว่า การบริหารจัดการ พื้นที่สอดคล้องกับเป้าหมายในการอนุรักษ์ สืบสาน และพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของ ภาคตะวันออก พร้อมทั้งส่งเสริมให้พื้นที่ดังกล่าว เป็นศูนย์กลางที่เปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้สนใจเข้ามา มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรม แนวทางสำคัญของกลยุทธ์นี้ จึงมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้พื้นที่อย่างสร้างสรรค์ โดยมีการจัดทำแนวทางที่ชัดเจน เพื่อให้พื้นที่ศิลปวัฒนธรรม สามารถสนับสนุนกิจกรรมในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้ง ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมในอนาคต

แผนงานสำคัญ จัดทำแผนการใช้พื้นที่ที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยออกแบบเงื่อนไขและแนวปฏิบัติ ที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกอย่างสร้างสรรค์ และยั่งยืน ครอบคลุมการรักษาสภาพแวดล้อมและอัตลักษณ์เฉพาะของสถานที่ เช่น การพัฒนาระบบจองพื้นที่ ออนไลน์ การจัดทำคู่มือการใช้งานพื้นที่ที่ชัดเจนสำหรับผู้จัดกิจกรรม และการจัดอบรมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารพื้นที่

แนวทางการวัดผลสำเร็จของยุทธศาสตร์ที่ 1 สามารถพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ โดยมีแนวทางการวัดผล ดังนี้

ตารางที่ 2 แนวทางการวัดผลสำเร็จของยุทธศาสตร์ที่ 1

ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย/ ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
	2569	2570	2571	2572	2573		
กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และยกระดับการใช้ประโยชน์จากศูนย์การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเป็นแหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่หลากหลาย							
1.1.1 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศิลปวัฒนธรรม	75%	60%	75%	90%	100%	- คณะดนตรีและการแสดง - คณะศิลปกรรมศาสตร์	
1.1.2 จำนวนกิจกรรมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นในศูนย์เรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งออนไลน์และ ณ ที่ตั้ง	20	25	30	35	40	- คณะดนตรีและการแสดง - คณะศิลปกรรมศาสตร์ - ส่วนงาน	
1.1.3 จำนวนผู้เข้าร่วมนิทรรศการ และกิจกรรมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นในศูนย์เรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งออนไลน์และ ณ ที่ตั้ง	20,000	30,000	40,000	50,000	60,000	- คณะดนตรีและการแสดง - คณะศิลปกรรมศาสตร์	
1.1.4 จำนวนองค์ความรู้ของแพลตฟอร์ม https://www.rspgburapha.com ที่เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปีฐาน พ.ศ. 2569	10%	10%	15%	20%	25%	- ฝ่ายสื่อสารองค์กร - กองบริหารการวิจัยและนวัตกรรม	
1.1.5 จำนวนผู้ใช้งานแพลตฟอร์มที่จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา รวมถึงในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (นับสะสม)	2,000,000	2,600,000	2,900,000	3,200,000	3,500,000	- ฝ่ายสื่อสารองค์กร - สำนักคอมพิวเตอร์	
กลยุทธ์ที่ 1.2 จัดทำแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการพื้นที่การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ							
1.2.1 จำนวนคู่มือ หรือเอกสารแนวปฏิบัติที่จัดทำและเผยแพร่	2	2	2	2	2	- คณะดนตรีและการแสดง	
1.2.2 จำนวนระบบ หรือเครื่องมือดิจิทัลที่พัฒนาสำหรับการบริหารจัดการพื้นที่ (ระบบ/ปี)	2	2	2	2	2	- คณะดนตรีและการแสดง	

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสืบสานและต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก เพื่อสร้างการรับรู้และยอมรับในระดับสากล

การผสมผสานศิลปวัฒนธรรมไทยกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ และสร้างคุณค่าให้กับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ

ยุทธศาสตร์นี้ มุ่งเน้นการส่งเสริมและบูรณาการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมจากหลายวัฒนธรรมและหลายประเทศ โดยเฉพาะมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคตะวันออก (ครอบคลุมทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ศิลปะการแสดง 2) งานช่างฝีมือดั้งเดิม 3) วรรณกรรมพื้นบ้าน 4) กีฬาภูมิปัญญาไทย 5) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรมและเทศกาล 6) ความรู้ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติ และ 7) ภาษา) เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในระดับสากล โดยนำเสนอมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การจัดเทศกาลวัฒนธรรม การแสดงศิลปะพื้นบ้าน และนิทรรศการพิพิธภัณฑ์ ซึ่งสะท้อนถึงความงามและอัตลักษณ์อันล้ำค่าของวัฒนธรรมภาคตะวันออก ยุทธศาสตร์นี้ ยังมุ่งเน้นการต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ เพื่อพลิกโฉมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในมิติที่หลากหลาย เช่น การพัฒนาสื่อดิจิทัลสำหรับเผยแพร่วัฒนธรรมภาคตะวันออก การสร้างผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรมที่ตอบรับกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative economy) ฯลฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้และความเข้าใจในอัตลักษณ์และคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมภาคตะวันออก พร้อมเสริมสร้างศักยภาพให้สามารถสืบสานและต่อยอดวัฒนธรรมได้อย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างสังคมและชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออก และส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ผ่านการบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ หรือกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อก้าวสู่บทบาทสำคัญในการเผยแพร่และส่งเสริมวัฒนธรรมภาคตะวันออกในเวทีระดับโลก

กลยุทธ์ที่ 2.1 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์นวัตกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในการสืบสาน รักษา และต่อยอด

กลยุทธ์นี้ เน้นการนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในภาคตะวันออกมาผสมผสานกับนวัตกรรมที่เกิดจากงานวิจัย โดยบูรณาการองค์ความรู้จากหลากหลายสาขาวิชา (สหวิทยาการ) เพื่อนำมาพัฒนาและเพิ่มคุณค่าให้กับมรดกทางวัฒนธรรมในรูปแบบที่ทันสมัยมากขึ้น รวมถึงตอบสนองต่อความต้องการ และรสนิยมของผู้บริโภคในปัจจุบัน นอกจากนี้ นวัตกรรมที่นำมาใช้จะช่วยสร้างการรับรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล เพิ่มโอกาสที่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมนั้น ๆ จะกลายเป็น Soft power เพื่อสร้างภาพลักษณ์และส่งเสริมอิทธิพลเชิงบวกของประเทศในเวทีโลก

แผนงานสำคัญ การดำเนินงานที่มุ่งเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการอนุรักษ์ และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม สามารถเพิ่มศักยภาพของการอนุรักษ์เชิงสร้างสรรค์ โดยนำผลการวิจัยทางด้านมรดกภูมิปัญญามาพัฒนาเป็นโครงการ และกิจกรรมที่สามารถสร้างคุณค่าเชิงเศรษฐกิจ และขยายการรับรู้ในระดับสากล เช่น การนำลายทอผ้าพื้นเมืองมาออกแบบเป็นลายผ้าสำหรับสินค้าแฟชั่น เครื่องประดับ การนำลวดลายประเพณีและงานศิลปะมาใช้ในแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น NFT (Non-Fungible Tokens) การใช้เทคโนโลยีการออกแบบใหม่ ๆ ที่สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีความต้องการในตลาดโลก ช่วยสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หรือการผลิตสารคดีสั้นเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น หรือมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ถูกเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 2.2 พัฒนากิจกรรมที่ผสมผสานความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนพหุวัฒนธรรมกับคู่ความร่วมมือระดับสากล

กลยุทธ์นี้ มุ่งเน้นการสร้างกิจกรรมที่ผสมผสานศิลปวัฒนธรรมจากหลากหลายประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจและการเรียนรู้ระหว่างกัน อาทิ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ดนตรี วัฒนธรรม การกิน หรือการแสดงออกทางวัฒนธรรมจาก 2 ประเทศขึ้นไป โดยเชื่อมโยงวัฒนธรรมที่แตกต่างเข้าด้วยกัน และใช้เป็นพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับนานาชาติ นอกจากนี้ กลยุทธ์นี้ ยังมุ่งส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของภาคตะวันออก เช่น ระเบียบของ ละครชาตรี หรือการแสดงดนตรีพื้นบ้าน ที่สะท้อนเอกลักษณ์และภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าของพื้นที่ พร้อมทั้งเปิดพื้นที่สำหรับศิลปินรุ่นใหม่ ในภาคตะวันออก ให้ได้แสดงผลงานและพัฒนาทักษะผ่านกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับศิลปวัฒนธรรมนานาชาติ โดยเน้นการสร้างโอกาสให้ศิลปินเหล่านี้ สามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเรียนรู้แนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ร่วมกับศิลปินจากต่างประเทศ เพื่อขยายขอบเขตการเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่นสู่นานาชาติอย่างยั่งยืน

แผนงานสำคัญ เช่น เทศกาลศิลปะและดนตรีนานาชาติ เป็นงานที่รวมการแสดงจากศิลปินจากหลายประเทศ เช่น การแสดงดนตรีพื้นบ้านจากประเทศไทยและประเทศอื่น พร้อมกับการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เทคนิคดั้งเดิมจาก 2 ประเทศ เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมจากทั่วโลกได้เรียนรู้และสัมผัสถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม หรืองานเทศกาลอาหารนานาชาติ โดยจัดการรวมอาหารจากประเทศต่าง ๆ เช่น อาหารไทยและอาหารฝรั่งเศสในงานเดียวกัน เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมด้านอาหาร และเสริมสร้างการเรียนรู้ระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรม

กลยุทธ์ที่ 2.3 ขับเคลื่อนศิลปวัฒนธรรมไทยด้วยการใช้สื่อสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างการรับรู้และภาพลักษณ์ในระดับสากล

กลยุทธ์นี้ มุ่งเน้นการใช้สื่อสร้างสรรค์ในการเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการรับรู้ในระดับชาติและนานาชาติ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงง่าย เช่น สื่อดิจิทัลและเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อหาที่โดดเด่นและน่าสนใจ ทั้งข่าวสาร กิจกรรม หรือองค์ความรู้เกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม สื่อสร้างสรรค์ประกอบด้วยภาพ วิดีโอ เสียง และกราฟิก ที่เกิดจากกระบวนการคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างความสนใจต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ พร้อมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับมหาวิทยาลัยในระดับสากล

แผนงานสำคัญ เช่น การจัดทำแคมเปญโปรโมทศิลปวัฒนธรรมไทยผ่านแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ เช่น YouTube, Instagram และ TikTok โดยมุ่งเน้นการเผยแพร่เนื้อหาโดยใช้ภาษาสากล

กลยุทธ์ที่ 2.4 ส่งเสริมการสืบสานศิลปวัฒนธรรมสู่สากล โดยบูรณาการร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์นี้ มุ่งเน้นการพัฒนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการอนุรักษ์และสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมในบริบทที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน การบูรณาการองค์ความรู้จากหลากหลายสาขาวิชาและเชื่อมโยงเข้ากับ SDGs เช่น การขจัดความยากจนโดยการส่งเสริมอาชีพที่เกี่ยวข้องกับศิลปะพื้นบ้าน การสนับสนุนการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะความสามารถทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ การบูรณาการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเข้ากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่เพียงแต่เป็นการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นการยกระดับความสำคัญของมรดกวัฒนธรรมไทยในเวทีโลก โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่ให้ความสำคัญต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาสังคมอย่างเท่าเทียม

แผนงานสำคัญ สร้างกิจกรรมเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับหลักการความยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างเช่น การผลิตงานหัตถกรรมที่ใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดทำวัสดุและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสำหรับคนทุกช่วงวัย เช่น การฝึกทำหัตถกรรมท้องถิ่น การเรียนรู้การเดินร่ำหรือดนตรีพื้นบ้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะทางวัฒนธรรม เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้เข้าถึงการศึกษา และการพัฒนาทักษะอย่างเท่าเทียม รวมถึงการเสริมสร้างความยั่งยืนในระดับชุมชน

แนวทางการวัดผลสำเร็จของยุทธศาสตร์ที่ 2 สามารถพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ โดยมีแนวทางการวัดผล ดังนี้

ตารางที่ 3 แนวทางการวัดผลสำเร็จของยุทธศาสตร์ที่ 2

ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย/ ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
	2569	2570	2571	2572	2573		
กลยุทธ์ที่ 2.1 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์นวัตกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในการสืบสาน รักษา และต่อยอด							
2.1.1 จำนวนนวัตกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมทั้ง 7 ด้าน ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์	20	30	40	50	60	- กองบริหารการวิจัยฯ - ส่วนงาน	
กลยุทธ์ที่ 2.2 พัฒนากิจกรรมที่ผสมผสานความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนพหุวัฒนธรรมกับคู่ความร่วมมือระดับสากล							
2.2.1 ร้อยละจำนวนกิจกรรมที่มีการบูรณาการอย่างน้อย 2 ศิลปวัฒนธรรม (2 ประเทศ) กับมหาวิทยาลัยใน 300 อันดับแรกของ THE Asia University Rankings ที่เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม	15	30	40	50	60	- ส่วนงาน	
กลยุทธ์ที่ 2.3 ขับเคลื่อนศิลปวัฒนธรรมไทย ด้วยการใช้สื่อสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างการรับรู้และภาพลักษณ์ในระดับสากล							
2.3.1 ร้อยละจำนวนข่าวเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้รับการสื่อสารสู่สากล	30	45	50	55	60	- ฝ่ายสื่อสารองค์กร - ส่วนงาน	
2.3.2 ร้อยละจำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่มีการใช้สื่อสร้างสรรค์ และได้รับการสื่อสารสู่สากลต่อจำนวนกิจกรรมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมทั้งหมด	30	75	80	85	90	- ฝ่ายสื่อสารองค์กร - ส่วนงาน	
กลยุทธ์ที่ 2.4 ส่งเสริมการสืบสานศิลปวัฒนธรรมสู่สากล โดยบูรณาการร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน							
2.4.1 ร้อยละของกิจกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่มีการบูรณาการร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	20	65	70	75	80	- ส่วนงาน	

ส่วนที่ 3

แผนปฏิบัติการด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเป็นชุมชนปัญญาตะวันออกด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่อนาคตอย่างยั่งยืน
พัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางทางศิลปวัฒนธรรมในภาคตะวันออก โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พร้อมพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ที่ทันสมัยและเข้าถึงได้ง่าย ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

กลยุทธ์	โครงการ	ตัวชี้วัดโครงการ	หน่วย นับ	ค่าเป้าหมายโครงการ				ระยะ เวลาดำเนินงาน (พ.ศ. 2570)	งบ ประมาณ	ผู้รับผิดชอบ หลัก	ผู้รับผิดชอบ รอง
				2570	2571	2572	2573				
1.1 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทาง ศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก และยกระดับการใช้ประโยชน์ จากศูนย์การเรียนรู้ทาง ศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก เพื่อเป็นแหล่งส่งเสริม การเรียนรู้ด้านมรดก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึง กลุ่มผู้ชมที่หลากหลาย	1.	1.									
	2.	2.									
	3.	3.									
1.2 จัดทำแนวปฏิบัติ ในการบริหารจัดการพื้นที่ การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม ภาคตะวันออก	1.	1.									
	2.	2.									
	3.	3.									

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสืบสานและต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก เพื่อสร้างการรับรู้และยอมรับในระดับสากล											
การผสมผสานศิลปวัฒนธรรมไทยกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ และสร้างคุณค่าให้กับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ											
กลยุทธ์	โครงการ	ตัวชี้วัดโครงการ	หน่วย นับ	ค่าเป้าหมายโครงการ				ระยะ เวลาดำเนินงาน (พ.ศ. 2570)	งบ ประมาณ	ผู้รับผิดชอบ หลัก	ผู้รับผิดชอบ รอง
				2570	2571	2572	2573				
2.1 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ นวัตกรรมด้านมรดกภูมิ ปัญญาทางวัฒนธรรม ในการสืบสาน รักษา และต่อยอด	1.	1.									
	2.	2.									
	3.	3.									
2.2 พัฒนากิจกรรม ที่ผสมผสานความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม เพื่อสร้าง การเรียนรู้และแลกเปลี่ยน พหุวัฒนธรรมกับ คู่ความร่วมมือระดับสากล	1.	1.									
	2.	2.									
	3.	3.									
2.3 ขับเคลื่อนศิลปวัฒนธรรม ไทย ด้วยการใช้สื่อสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างการรับรู้ และ ภาพลักษณ์ในระดับสากล	1.	1.									
	2.	2.									
	3.	3.									
2.4 ส่งเสริมการสืบสาน ศิลปวัฒนธรรมสู่สากล โดยบูรณาการร่วมกับ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	1.	1.									
	2.	2.									
	3.	3.									

ส่วนที่ 4

การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด โครงการ/ กิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

กลไกการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน เป็นกิจกรรมสำคัญที่เน้นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยสรุปข้อมูลและนำเสนอให้แก่ส่วนงาน ผู้รับผิดชอบโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมหาวิทยาลัยได้วางกลไกในการปรับแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผลการประเมินสามารถนำไปใช้ในการวางแผนสำหรับปีถัดไปได้้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน หรือปรับเปลี่ยนเป้าหมายกิจกรรมให้สอดคล้องกับทรัพยากร และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง มีรายละเอียดสำคัญดังนี้

การติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน มีความสำคัญในการตรวจสอบความคืบหน้าของโครงการ และปรับปรุงให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ มหาวิทยาลัยบูรพาได้วางกลไกที่ชัดเจนเพื่อประเมินผลตามแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย โดยมีขั้นตอนสำคัญดังนี้

1. อธิการบดี โดยคณะกรรมการดำเนินงานด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานในระดับมหาวิทยาลัย โดยรับฟังข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประเมินและปรับปรุงแผนงานให้เหมาะสมกับเป้าหมายของมหาวิทยาลัย รวมถึงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงานเพื่อนำเสนอในที่ประชุมของคณะกรรมการมหาวิทยาลัยเพื่อทราบ

2. คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมถึงรับผิดชอบในการส่งเสริมแผนงานในด้านนี้ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. หัวหน้าส่วนงาน เป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในแต่ละส่วนงาน ให้สอดคล้องกับแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570) และนโยบายของมหาวิทยาลัย โดยมีการเสนอแผนงาน โครงการ เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย กำกับดูแลการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย และรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่อมหาวิทยาลัยทุกไตรมาส รวมถึงการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้บรรลุผลตามแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย จำเป็นต้องมีกระบวนการที่ชัดเจนและเป็นระบบ โดยเน้นการบูรณาการเป้าหมายของแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเข้ากับทุกมิติของการดำเนินงานในมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรการเรียนการสอน งานวิจัย การบริการวิชาการ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรมในลักษณะองค์รวม การออกแบบกิจกรรมควรให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ภาคตะวันออก และตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระหว่างมหาวิทยาลัย

และสังคมภายนอก และเสริมสร้างบทบาทของมหาวิทยาลัยในการอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอดมรดก ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน การบูรณาการดังกล่าว จะช่วยให้นิสิตและบุคลากรของมหาวิทยาลัย ได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การลงพื้นที่ศึกษา และร่วมงานกับชุมชน การพัฒนาผลงานสร้างสรรค์เชิงวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ หรือการสร้าง ความร่วมมือกับศิลปินท้องถิ่นและองค์กรในพื้นที่ กิจกรรมเหล่านี้ ไม่เพียงตอบโจทย์การพัฒนา นิสิต ในเชิงวิชาการ แต่ยังเสริมสร้างความเข้าใจในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย และช่วยขับเคลื่อนให้มหาวิทยาลัย เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมในระดับภูมิภาคและระดับชาติได้อย่างยั่งยืน

4. กองกลาง มีหน้าที่จัดทำแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา พร้อมทั้งเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยต่อสาธารณชน เพื่อสร้างการรับรู้ และยอมรับในระดับมหาวิทยาลัยและสังคมภายนอก

บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนฯ

ผู้เกี่ยวข้อง	หน้าที่และความรับผิดชอบ
 อธิการบดี โดยคณะกรรมการ ด้านทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	• การกำหนดนโยบายและวางแผนการดำเนินงานในระดับมหาวิทยาลัย โดยจะรับฟัง ข้อเสนอแนะจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประเมินและปรับปรุงแผนงานให้เหมาะสมกับ เป้าหมายของมหาวิทยาลัย • การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อนำเสนอในที่ประชุมของคณะกรรมการมหาวิทยาลัย เพื่อทราบ
 คณะกรรมการบริหาร มหาวิทยาลัย	• ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมถึง รับผิดชอบในการส่งเสริมแผนงานในด้านนี้ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
 หัวหน้าส่วนงาน	• รับผิดชอบการดำเนินงานในส่วนงาน ให้สอดคล้องกับแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 และนโยบายของ มหาวิทยาลัย • นำเสนอแผนงาน โครงการ เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปีด้านทะนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย • กำกับดูแลการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย และรายงานผลการดำเนินงาน ของหน่วยงานต่อมหาวิทยาลัยทุกไตรมาส หรือที่กำหนด
 กองกลาง	• จัดทำแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ อำนวยการ • เผยแพร่ สื่อสาร ประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ภาคผนวก

- คำนิยามมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม
- ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาเพื่อจัดทำแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571
- ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายของแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571

ค่านิยมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ วิถีชีวิต และความเชื่อของชุมชนในแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีความหลากหลายและโดดเด่นในแต่ละด้าน เพื่อให้สามารถศึกษาและเข้าใจมรดกภูมิปัญญาได้อย่างครบถ้วน จึงมีการแบ่งประเภทตามลักษณะเฉพาะ 7 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ 1) ศิลปะการแสดง 2) งานช่างฝีมือดั้งเดิม 3) วรรณกรรมพื้นบ้าน 4) กีฬาภูมิปัญญาไทย 5) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรมและเทศกาล 6) ความรู้ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติ และ 7) ภาษา คณะทำงานได้รวบรวมนิยามและลักษณะเฉพาะของมรดกภูมิปัญญาในแต่ละประเภทเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษา อนุรักษ์ และพัฒนาต่อยอดให้สอดคล้องกับบริบทในอนาคต โดยมีรายละเอียดดังตาราง

ที่	มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ค่านิยม*	รายละเอียด**
1	ศิลปะการแสดง	การแสดงดนตรี การรำ การเต้น และละครที่แสดงเป็นเรื่องราว ทั้งที่เป็นการแสดงตามขนบแบบแผน และ/ หรือมีการประยุกต์เปลี่ยนแปลงการแสดงที่เกิดขึ้นนั้น เป็นการแสดงสดต่อหน้าผู้ชม และมีจุดมุ่งหมายเพื่อความงาม ความบันเทิง และ/ หรือเป็นงานแสดงที่ก่อให้เกิดการคิด วิพากษ์ นำไปสู่การพัฒนา และเปลี่ยนแปลงทางสังคม	ดนตรีและเพลงร้อง หมายถึง เสียงที่เกิดจากเครื่องดนตรีและการขับร้องที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลง ทำให้รู้สึกเพลิดเพลิน หรือเกิดอารมณ์ต่าง ๆ โดยมีบทบาทหน้าที่เพื่อบรรเลง ขับกล่อมให้ความบันเทิง ประกอบพิธีกรรม และประกอบการแสดงดนตรี ตัวอย่างเช่น เปียะ ปี่พาทย์ เพลงชาวเรือ เพลงขอทาน เพลงร่ำสวด อีกประเภท คือ นาฏศิลป์และการละคร หมายถึง การแสดงออกทางร่างกาย ท่วงท่า ท่าเต้น ท่ารำ การเชิด การเคลื่อนไหว การพากย์ การใช้เสียง การขับร้อง การใช้บท ฯลฯ ที่สื่อถึงเรื่องราว หรืออารมณ์ อาจแสดงร่วมกับดนตรีหรือไม่ก็ได้ ตัวอย่างเช่น โขน รำ ฟ้อนสาวไหม ระบำไก่ประยุกต์
2	งานช่างฝีมือดั้งเดิม	ภูมิปัญญา ทักษะฝีมือช่าง การเลือกใช้วัสดุ และกลวิธีการสร้างสรรค์ ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ สะท้อนพัฒนาการทางสังคม และวัฒนธรรมของกลุ่มชน	1. ประเภทผ้าและผลิตภัณฑ์จากผ้า หมายถึง ผลผลิตที่ผ่านกรรมวิธีเพื่อใช้เป็นเครื่องนุ่งห่ม และแสดงสถานภาพทางสังคม เช่น ผ้าทอบ้านปึก ผ้าย้อมคราม 2. เครื่องจักสาน หมายถึง ภาชนะเครื่องใช้ประจำบ้านที่ทำจากวัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น เครื่องจักสานพืสนิยม 3. เครื่องรัก หมายถึง หัตถกรรมที่ใช้รักเป็นวัสดุสำคัญในการสร้างชิ้นงาน เช่น เครื่องมุกไทย เครื่องรัก 4. เครื่องปั้นดินเผา หมายถึง หัตถกรรมที่ใช้ดินเหนียวเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิต ตัวอย่างเช่น เครื่องปั้นดินเผาบ้านเตาหม้อ อำเภอนาโพธิ์ จังหวัดจันทบุรี 5. เครื่องโลหะ หมายถึง สิ่งที่มีวัสดุหลักเป็นเหล็ก ทองเหลือง หรือทองแดง ตัวอย่างเช่น เครื่องทองเหลืองงานคร่ำ

ที่	มรดก ภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรม	คำนิยาม*	รายละเอียด**
			6. เครื่องไม้ หมายถึง งานฝีมือช่างที่ทำจากไม้ซุงหรือไม้แปรรูปเป็นท่อน เป็นแผ่น เพื่อใช้ในงานประเภทต่าง ๆ โดยอาศัยเทคนิควิธีการแกะ สลัก สับ ชุด เจาะ กลึง ถาก ชุด และขัด ตัวอย่างเช่น เรือประมงพื้นบ้าน เกวียน สลักลาย เรือนไทยพื้นบ้าน 7. เครื่องหนัง หมายถึง งานหัตถกรรมพื้นบ้านที่ทำมาจากหนังสัตว์โดยผ่านกระบวนการหมักและฟอกหนังเพื่อไม่ให้เน่าเปื่อย และให้เกิดความนิ่มนวล สามารถใช้งานได้ตามที่ต้องการ ตัวอย่างเช่น กระเป๋าหนังทำมือ รองเท้าหนังพื้นเมือง 8. เครื่องประดับ หมายถึง งานช่างฝีมือที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อการตกแต่งให้เกิดความงดงาม เริ่มต้นจากการใช้วัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นนำมาผลิตและพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ โดยใช้อัญมณีและโลหะมีค่าต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น อัญมณีและเครื่องประดับ จังหวัดจันทบุรี 9. งานศิลปกรรมพื้นบ้าน หมายถึง งานที่มีการแสดงอารมณ์สะท้อนออกทางฝีมือช่างให้เห็นประจักษ์เป็นรูปธรรม เพื่อตอบสนองต่อการยังชีพและความต้องการด้านคุณค่าความงาม ตัวอย่างเช่น งานช่างดอกไม้สดบายศรี 10. ผลิตภัณฑ์อย่างอื่น หมายถึง งานช่างฝีมือดั้งเดิมที่ไม่สามารถจัดอยู่ใน 9 ประเภทแรกได้ ซึ่งอาจเป็นงานช่างฝีมือที่ประดิษฐ์ หรือผลิตขึ้นจากวัฒนธรรมท้องถิ่นหรือจากวัสดุเหลือใช้ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น งานฝีมือจากเปลือกหอย ลูกปัดจากเม็ดผลไม้ป่าในพื้นที่มาทำเป็นสร้อยข้อมือ เป็นต้น
3	วรรณกรรมพื้นบ้าน	วรรณกรรมที่ถ่ายทอดอยู่ในวิถีชีวิตชาวบ้าน โดยครอบคลุมวรรณกรรม ที่ถ่ายทอดโดยวิธีการบอกเล่า และที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร	1. นิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องเล่าที่สืบทอดต่อกันมา ตัวอย่างเช่น นิทานพื้นบ้านตามองลำลาย นางสิบสอง/พระรถเมรี 2. ตำนานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องเล่าเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสถานที่ บุคคล ศาสนวัตถุ และศาสนสถานที่สำคัญ ๆ ในท้องถิ่น และเรื่องเล่าที่อธิบายความเป็นมาของความเชื่อและพิธีกรรมในท้องถิ่นต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น บางแสน-สามมุก หนองน้ำมนต์ (หนองมน) ผานางร้องไห้ พระนางจอมเทียน ศรีพโล

ที่	มรดก ภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรม	คำนิยาม*	รายละเอียด**
			3. บทสวด หรือบทกล่าวนในพิธีกรรม หมายถึง คำสวดที่ใช้ประกอบในพิธีกรรมต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น บทเวณทนาน บททำขวัญ บททำขวัญข้าว 4. บทร้องพื้นบ้าน หมายถึง คำร้องที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาในโอกาสต่าง ๆ เช่น บทกล่อมเด็ก บทร้องเล่น บทเกี่ยวพาราสี ฯลฯ ตัวอย่างเช่น เพลงไ้แป่ เพลงหงส์ 5. สำนวน ภาษิต หมายถึง คำพูด หรือคำกล่าวที่สืบทอดกันมา มักมีสัมผัสคล้องจองกัน เช่น โวหาร คำคม คำพังเพย คำอุปมาอุปไมย คำขวัญ 6. ปริศนาคำทาย หมายถึง คำ หรือข้อความที่ตั้งเป็นคำถาม คำตอบที่สืบทอดกันมา เพื่อให้ผู้ตอบได้ทาย หรือตอบปัญหา ตัวอย่างเช่น คำทาย ปัญหาเขาวงกต 7. ตำรา หมายถึง องค์ความรู้ที่มีการเขียนบันทึกในเอกสารโบราณ ตัวอย่างเช่น ตำราศาสตร์ ตำราพิชัยสงคราม
4	กีฬา ภูมิปัญญาไทย	การเล่น การกีฬา และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว ที่มีการปฏิบัติกันอยู่ในประเทศไทย และมีเอกลักษณ์สะท้อนวิถีไทย	1. การเล่นพื้นบ้าน หมายถึง กิจกรรมการเคลื่อนไหวทางกาย ที่ทำด้วยความสมัครใจ ตามลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เกิดความรักและความสามัคคีในหมู่คณะ ตัวอย่างเช่น ลานวัวลาน ควาย การเล่นสะบ้า ลูกช่วง ตีไก่ 2. กีฬาพื้นบ้าน หมายถึง การเล่นที่มีลักษณะแข่งขัน มีผลแพ้ชนะ โดยมีกฎกติกาที่เป็นลักษณะเฉพาะถิ่น ตัวอย่างเช่น วิ่งควาย ปั่นกะลามะพร้าว ชักเย่อเรือ 3. ศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว หมายถึง วิธีการ หรือรูปแบบการต่อสู้ที่ใช้ร่างกาย หรืออุปกรณ์ โดยได้รับการฝึกฝนตามวัฒนธรรมที่ได้รับการถ่ายทอดกันมา ตัวอย่างเช่น การชกมวยทะเล
5	แนวปฏิบัติ ทางสังคม พิธีกรรม และเทศกาล	การประพฤติปฏิบัติในแนวทางเดียวกันของคนในชุมชน ที่สืบทอดต่อกันมา บนหนทางของมงคลวิถี นำไปสู่สังคมแห่งสันติสุข แสดงให้เห็นอัตลักษณ์ของชุมชน และชาติพันธุ์นั้น ๆ	1. มารยาท หมายถึง การประพฤติปฏิบัติที่ดีงามต่อผู้อื่น ตัวอย่างเช่น การแสดงความเคารพแบบไทย 2. ขนบธรรมเนียมประเพณี หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ และการกระทำกิจกรรมที่สืบทอดต่อ ๆ กันมา ในวิถีชีวิตและสังคมของชุมชนนั้น ๆ 2.1 ประเพณีเกี่ยวกับศาสนา ตัวอย่างเช่น ประเพณีตักบาตรเทโว ประเพณีรับบัว เทศน์มหาชาติ

ที่	มรดก ภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรม	คำนิยาม*	รายละเอียด**
			2.2 ประเพณีเกี่ยวกับเทศกาล ตัวอย่างเช่น สงกรานต์ ลอยกระทง 2.3 ประเพณีเกี่ยวกับวงจรชีวิต ตัวอย่างเช่น การแต่งงานแบบไทย พิธีทำบุญต่ออายุ พิธีไหว้ครู พิธีบายศรีสู่ขวัญ พิธีทำขวัญนาคน 2.4 ประเพณีเกี่ยวกับการทำมาหากิน ตัวอย่างเช่น พิธีกรรมขอฝน ประเพณีกองข้าวศรีราชา พิธีบูชาแม่โพสพ
6	ความรู้ และ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับ ธรรมชาติ และจักรวาล	องค์ความรู้ วิธีการ ทักษะ ความเชื่อ แนวปฏิบัติ และ การแสดงออก ที่พัฒนาขึ้นจาก การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคน กับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ และเหนือธรรมชาติ	1. อาหารและโภชนาการ หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์บริโภค รวมถึงวิธีการปรุงและประกอบอาหาร รูปแบบการบริโภค และคุณค่าทางโภชนาการ ตัวอย่างเช่น สำหรับอาหารไทย ต้มยำกุ้ง ผัดไทย ข้าวต้มมัด 2. การแพทย์แผนไทยและการแพทย์พื้นบ้าน 2.1 การแพทย์แผนไทย หมายถึง กระบวนการ ทางการแพทย์ เกี่ยวกับการตรวจ วินิจฉัย บำบัด รักษา หรือป้องกันโรค หรือการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพ ของมนุษย์ และ/ หรือสัตว์ ด้วยภูมิปัญญาการแพทย์ แผนไทย 2.2 การแพทย์พื้นบ้าน หมายถึง การดูแลสุขภาพ ตนเองในชุมชนแบบดั้งเดิม โดยอาศัยความเชื่อ พิธีกรรม และทรัพยากรที่แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ตัวอย่างเช่น ฤกษ์ดีดัดตน ลูกประคบ ยาหอม การนวดไทย 3. โหราศาสตร์และดาราศาสตร์ 3.1 โหราศาสตร์ หมายถึง ความรู้ในการทำนาย โชคชะตา ทำนายอนาคตของบุคคลและบ้านเมือง โดย อาศัยตำแหน่งของดวงดาวในเวลาที่เกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ 3.2 ดาราศาสตร์ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับ การสังเกตและอธิบายธรรมชาติของดวงดาวและเทหฟ้า ตัวอย่างเช่น โหราศาสตร์ไทย 4. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง ความรู้ ในการจัดการระบบนิเวศ เพื่อการอนุรักษ์และการใช้ ประโยชน์อย่างยั่งยืน ตัวอย่างเช่น ข้าวหอมมะลิ ไก่ชนไทย

ที่	มรดก ภูมิปัญญา ทางวัฒนธรรม	คำนิยาม*	รายละเอียด**
			5. ชัยภูมิและการตั้งถิ่นฐาน หมายถึง ความรู้และความเชื่อในการเลือกที่อยู่อาศัย ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมของชุมชน ตัวอย่างเช่น ดอนปู่ตา
7	ภาษา	เครื่องมือที่ใช้สื่อสารในวิถีการดำรงชีวิตของชนกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนโลกทัศน์ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของแต่ละกลุ่มชน ทั้งเสียงพูด ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียงพูด	1. ภาษาไทย หมายถึง ภาษาประจำชาติ หรือภาษาราชการที่ใช้ในประเทศไทย 2. ภาษาท้องถิ่น หมายถึง ภาษาที่ใช้สื่อสารในท้องถิ่นใด ท้องถิ่นหนึ่ง และมักเป็นภาษาแม่ของคนในท้องถิ่นนั้น ในประเทศไทยมีภาษาท้องถิ่นทั้งที่เป็นภาษาตระกูลไทและภาษาตระกูลอื่น ๆ แบ่งออกเป็นภาษาไทยถิ่นตามภูมิภาค ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย เช่น ภาษาไทยกลาง ภาษาไทยถิ่นอีสาน ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นใต้ และภาษาชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารในชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศไทย เช่น ภาษาเขมรถิ่นไทย ภาษาของภาษามอแกน เป็นต้น 3. ภาษาสัญลักษณ์ หมายถึง ภาษาที่ใช้ติดต่อสื่อสารด้วยภาษามือ ภาษาท่าทาง หรือเครื่องหมายต่าง ๆ เป็นต้น

* หมายถึง ข้อมูลจากคลังข้อมูลทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรกายภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา (สถานีบูรพา) พ.ศ. 2567

** หมายถึง ข้อมูลจากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2558

ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาเพื่อจัดทำ แผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571

ในปี พ.ศ. 2568 มหาวิทยาลัยบูรพามีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินกิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับแนวโน้มของโลกและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะต้องส่งเสริมความเป็นไทย แต่ยังต้องผสมผสานกับความร่วมมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดความยั่งยืนและการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มในสังคม การกำหนดทิศทางของกิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างสรรค์กิจกรรมที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในอนาคต และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยในการเป็นชุมชนปัญญาแห่งตะวันออก ซึ่งการกำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา ควรคำนึงถึงปัจจัยหลัก ดังนี้

1. การบูรณาการความเป็นไทยกับแนวโน้มโลก

การผสมผสานวัฒนธรรมไทยเข้ากับแนวโน้มโลก เป็นสิ่งสำคัญในการทำให้กิจกรรมมีความทันสมัยและน่าสนใจสำหรับชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย และกลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง ควรพิจารณาใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AR/ VR และแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อเผยแพร่และสร้างประสบการณ์ทางศิลปวัฒนธรรมที่ทันสมัยและเข้าถึงได้ง่ายในชุมชน

2. ความยั่งยืน

กิจกรรมควรเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในชุมชน โดยมุ่งสร้างผลกระทบที่ยั่งยืนทั้งทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ในระยะยาว และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยนิสิตและบุคลากรควรมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการและสนับสนุนกิจกรรมเหล่านี้ เช่น กิจกรรมสืบสานประเพณีแห่เทียนพรรษา ซึ่งสามารถดำเนินการโดยเน้นการใช้วัสดุธรรมชาติ ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ และการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์กิจกรรม

3. การส่งเสริมสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี

การใช้ศิลปวัฒนธรรมในการส่งเสริมสุขภาพจิตและความเป็นอยู่ที่ดี ควรเป็นหนึ่งในเป้าหมายหลักของการดำเนินงานในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย โดยการจัดกิจกรรมที่ช่วยในการผ่อนคลายและส่งเสริมสุขภาพจิต เช่น กิจกรรมศิลปะบำบัดและการแสดงศิลปะที่เน้นการลดความเครียดในชุมชน ซึ่งอาจมุ่งเน้นไปที่การสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย ส่งเสริมความสุขและสุขภาพจิตที่ดีของผู้เข้ากิจกรรม ซึ่งนิสิตและบุคลากรสามารถร่วมมือกันในการพัฒนาและดำเนินกิจกรรมดังกล่าว

4. ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเท่าเทียม

การสร้างกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย มีส่วนร่วมอย่างเสรีและเท่าเทียมเป็นสิ่งสำคัญ ควรเน้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และสร้างการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน โดยต้องมีการประสานงานระหว่างนิสิตและบุคลากร เพื่อให้กิจกรรมเหล่านี้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การเรียนรู้ตลอดชีวิต

ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางศิลปวัฒนธรรมในทุกช่วงวัยของชุมชน ผ่านการจัดอบรมที่ต่อเนื่อง รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาทักษะทางศิลปวัฒนธรรมในชุมชน

6. การเชื่อมโยงวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวัฒนธรรมโลก

การสร้างสรรค์กิจกรรมที่ผสมผสานวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมอื่น ๆ ทั่วโลก จะช่วยสร้างความเข้าใจและการเรียนรู้ร่วมกันในระดับสากล เช่น การเชิญศิลปินจากต่างประเทศเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน เพื่อเปิดมุมมองใหม่ ๆ และสร้างการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่หลากหลายในชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย โดยนิสิตและบุคลากรร่วมกันในการประสานงานและจัดกิจกรรม

7. การสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนท้องถิ่นและนิสิต มีส่วนร่วมในการออกแบบและดำเนินกิจกรรม รวมถึงการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย เพื่อสร้างความร่วมมือและการสนับสนุนที่ยั่งยืนในชุมชน นิสิตและบุคลากรสามารถมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อกำหนดแนวคิด หรือธีมหลักในการจัดกิจกรรมเพื่อดำเนินงานด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ได้ 3 แนวคิด ดังนี้

แนวคิดที่ 1 “สืบสานอดีต สู่อนาคต” (Bridging the Past and Future)

แนวคิด: มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นศูนย์กลางแห่งความรู้และวัฒนธรรมที่มีรากฐานทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน การผสมผสานระหว่างความเป็นไทยและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ไม่เพียงแต่รักษาความเป็นเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัย แต่ยังเปิดโอกาสในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการในปัจจุบันและอนาคต กิจกรรมภายใต้ธีมนี้ จะเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น AR/ VR และแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อสร้างประสบการณ์ที่เชื่อมโยงอดีตและอนาคตเข้าด้วยกัน อาทิ การจัดนิทรรศการเสมือนจริงที่นำเสนอประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมไทยในรูปแบบที่ทันสมัย และการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่เปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างสรรค์ร่วมกัน

แนวคิดที่ 2: สืบสานวัฒนธรรมเพื่ออนาคต (Nurturing Culture for the Future)

แนวคิด: มหาวิทยาลัยบูรพาตั้งอยู่ใกล้ชายฝั่งทะเล มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมที่สำคัญ ธีมนี้มุ่งเน้นการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนผ่านการส่งเสริมสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของชุมชนท้องถิ่น กิจกรรมภายใต้ธีมนี้ จะผสมผสานการรักษาสิ่งแวดล้อมกับการอนุรักษ์วัฒนธรรม เช่น การจัดงานประเพณีท้องถิ่นที่เน้นการใช้วัสดุรีไซเคิล การปลูกฝังจิตสำนึกการอนุรักษ์ในหมู่เยาวชน รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอนของการพัฒนา

แนวคิดที่ 3: วัฒนธรรมท้องถิ่นสู่สากล: เชื่อมโลกผ่านศิลปวัฒนธรรม (Local to Global: Connecting the World Through Culture)

แนวคิด: ในฐานะที่มหาวิทยาลัยบูรพาเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและวัฒนธรรมในภาคตะวันออกของประเทศไทย ธีมนี้จะมุ่งเน้นการเชื่อมโยงวัฒนธรรมท้องถิ่นกับวัฒนธรรมสากล เพื่อสร้างสะพานทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงผู้คนจากทั่วโลก กิจกรรมภายใต้ธีมนี้ จะรวมถึงการเชิญศิลปินและนักสร้างสรรค์จากหลายประเทศมาร่วมงานแสดงศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่น การจัดเทศกาลที่นำเสนอความหลากหลายทางวัฒนธรรมผ่านศิลปะ ดนตรี และอาหาร การเรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมจะช่วยเปิดมุมมองใหม่ ๆ ให้กับทั้งนักศึกษาและชุมชนท้องถิ่น พร้อมเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในระดับสากล

การเชื่อมโยงแนวคิดกับการดำเนินกิจกรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา

แนวคิดที่กำหนดดังกล่าว ไม่ได้หมายความว่า เราจะต้องเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่ทำอยู่ในปัจจุบันอย่างสิ้นเชิง แต่เราสามารถนำแนวคิดเหล่านี้มาเสริมเพื่อให้กิจกรรมมีมิติมากขึ้น และสะท้อนบทบาทของมหาวิทยาลัยในฐานะชุมชนปัญญาตะวันออก ที่มีส่วนร่วมในการรักษาและเผยแพร่วัฒนธรรมไทยสู่สากล สิ่งสำคัญ คือ การหาวิธีที่จะเชื่อมโยงแนวคิดหลักเข้ากับสิ่งที่ทำอยู่แล้ว เช่น การเพิ่มองค์ประกอบทางวัฒนธรรม การเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน หรือการใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอ ซึ่งจะทำให้กิจกรรมเหล่านั้นยังคงเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ โดยทุกกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยดำเนินงานอยู่สามารถเชื่อมโยงกับแนวคิด “มหาวิทยาลัยบูรพา ชุมชนปัญญาตะวันออกสู่การอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่สากล” ได้อย่างสอดคล้องและมีความหมาย เพียงแต่ต้องนำแนวคิดหลักมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละกิจกรรม เพื่อสร้างความต่อเนื่องและความยั่งยืนในการสืบสานและส่งต่อวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยไปสู่สากลอย่างมีประสิทธิภาพ ยกตัวอย่างเช่น การจัดพิธีเกษียณอายุ สามารถสะท้อนถึงการสืบสานภูมิปัญญาดั้งเดิมของมหาวิทยาลัยบูรพาโดยการยกย่องและเผยแพร่ประสบการณ์และความรู้ที่บุคลากรที่เกษียณอายุได้สร้างสรรค์ไว้ สามารถมีการจัดนิทรรศการ หรือจัดทำสื่อดิจิทัลเพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมของบุคลากรเหล่านี้ ในการพัฒนามหาวิทยาลัยซึ่งถือเป็นการสืบทอดและส่งต่อความรู้สู่รุ่นต่อไป หรือการจัดงานครบรอบวันสถาปนามหาวิทยาลัย สามารถเน้นการเชื่อมโยงอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของมหาวิทยาลัยบูรพา โดยการนำเสนอผ่านนิทรรศการ หรือสื่อมัลติมีเดียที่แสดงถึงพัฒนาการของมหาวิทยาลัยในด้านการศึกษาและวัฒนธรรม ตลอดจนบทบาทในการเชื่อมโยงกับชุมชนและโลกกว้าง เป็นต้น

**ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย
ของแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571**

ด้วยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2550 หมวด 1 มาตรา 7 ระบุว่า “ให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ดำเนินการและส่งเสริมงานวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี ให้บริการทางวิชาการ ทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา รวมทั้งการสนับสนุนกิจกรรมของรัฐและท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม” ดังนั้น มหาวิทยาลัยบูรพาจึงให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว โดยในปี พ.ศ. 2568 มหาวิทยาลัยบูรพา มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินกิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับแนวโน้มของโลก และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน กิจกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะต้องส่งเสริมความเป็นไทย แต่ยังต้องผสมผสานกับความร่วมสมัยและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิดความยั่งยืน และการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่มในสังคม

การกำหนดทิศทางของกิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างสรรค์กิจกรรมที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในอนาคต และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยในการเป็นชุมชนปัญญาแห่งภาคตะวันออก W.E. (Wisdom of the East) BURAPHA มหาวิทยาลัยจึงกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 ซึ่งแนวคิดในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานดังกล่าว คำนึงถึงประเด็นที่มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2550 ระบุในมาตรา 8 ทั้งความเป็นเลิศและเสรีภาพทางวิชาการ ความจำเป็นและความต้องการตามสถานภาพเศรษฐกิจ สังคมและศิลปวัฒนธรรมของไทย ความเสมอภาคทางการศึกษา ของประชาชนความมีคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่ไปกับความรู้ทางวิชาการ และความใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับบริบทของกระแสสังคมและกระแสโลก โดยใช้การผสมผสานระหว่างการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และการเปิดรับศิลปวัฒนธรรมจากทั่วโลก เป็นหลักคิดในการสร้างสรรค์กิจกรรมด้านทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ทันสมัย ยั่งยืน และมีความเป็นสากล

วิสัยทัศน์ของแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

**“มหาวิทยาลัยบูรพา ขุมปัญญาตะวันออกสู่การอนุรักษ์และส่งเสริม
มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่สากล”
Burapha University: Wisdom of the East,
Cultural Heritage of Eastern Thailand to the World**

คำอธิบายและเป้าหมายของวิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยบูรพามุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมในภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยเน้น “การสืบสาน รักษา และต่อยอด” มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม 7 ด้าน ได้แก่ 1) ศิลปะการแสดง 2) งานช่างฝีมือดั้งเดิม 3) วรรณกรรมพื้นบ้าน 4) กีฬาภูมิปัญญาไทย 5) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรมและเทศกาล 6) ความรู้ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติ และ 7) ภาษา ให้สอดคล้องกับบริบทสมัยใหม่ ผ่านการสื่อสารที่ทันสมัย พร้อมนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเชื่อมโยงมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ให้เป็นที่รู้จักทั้งในระดับชาติและนานาชาติ มุ่งสร้างคุณค่าที่คงไว้ซึ่งรากฐานและเอกลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมไทย ขณะเดียวกันยังตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และความต้องการของสังคมในเวทีโลก ภายใต้แนวทางดังนี้

การสืบสาน หมายถึง การนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่สืบทอดจากอดีต ซึ่งสะท้อนเอกลักษณ์เฉพาะของภาคตะวันออก เช่น ศิลปะการแสดงที่ผสมผสานความงดงามและจังหวะอันเป็นเอกลักษณ์ งานฝีมือที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเทศกาลพื้นบ้านที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น มาพัฒนาต่อยอดให้สอดคล้องกับบริบทของยุคสมัย โดยยังคงรักษาเอกลักษณ์และคุณค่าดั้งเดิมไว้ เพื่อรักษาและส่งต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกให้คงอยู่ต่อไปในอนาคต การสืบสานนั้น ครอบคลุมทั้งการศึกษาและการทำความเข้าใจถึงรากเหง้าและที่มาของวัฒนธรรมภาคตะวันออก เพื่อให้สามารถนำเสนอและถ่ายทอดสู่คนทุกช่วงวัยอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมหาวิทยาลัยบูรพามีบทบาทสำคัญในการสืบสานและเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ผ่านการใช้เทคโนโลยีและช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัย อีกทั้งยังบูรณาการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเข้ากับการศึกษา งานวิจัย และการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างโอกาสให้คนทุกช่วงวัยได้มีส่วนร่วมในมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง

การรักษา หมายถึง การอนุรักษ์และสืบทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่สำคัญของภาคตะวันออก ผ่านการรวบรวมและจัดกระทำข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างระบบบริหารข้อมูล และคลังความรู้ที่ครอบคลุมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก สามารถนำไปใช้ในการศึกษา การวิจัย และการพัฒนาทักษะทางศิลปวัฒนธรรมในอนาคต โดยจะเป็นรากฐานสำคัญในการสืบทอดและสร้างสรรค์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกในรูปแบบใหม่อย่างยั่งยืน

การต่อยอด หมายถึง การนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกที่มีอยู่ มาพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยยังคงรักษาคุณค่าดั้งเดิมไว้ พร้อมทั้งใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้ามาเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการของสังคมปัจจุบัน และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล นอกจากนี้ ยังเน้นการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถต่อยอดการอนุรักษ์และการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

มหาวิทยาลัยบูรพา มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมในภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยเน้นการสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภูมิภาคให้เข้ากับบริบทสมัยใหม่ ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ขยายการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกสู่เวทีโลก สร้างความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และพัฒนาให้กลายเป็นจุดเด่นที่เชื่อมโยงกับบริบทระดับประเทศและสากลอย่างยั่งยืน โดยมหาวิทยาลัยตั้งเป้าหมายก้าวสู่การเป็นสถาบันที่มีความโดดเด่นด้านศิลปวัฒนธรรมและมนุษยศาสตร์ ตามเกณฑ์การจัดอันดับของ THE Asia University Rankings เพื่อยกระดับศิลปวัฒนธรรมไทยสู่มาตรฐานสากล พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญในการอนุรักษ์และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ให้ตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดความสำเร็จของวิสัยทัศน์

“มหาวิทยาลัยบูรพา ชุมปัญญาตะวันออกสู่การอนุรักษ์และส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่สากล”						
ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย/ ปีงบประมาณ				หน่วยนับ
	2567	2568	2569	2570	2571	
1. จำนวนองค์ความรู้ที่ได้รับการบันทึกและจัดเก็บในคลังความรู้	94	100	200	300	400	องค์ความรู้
2. จำนวนการเข้าถึงของผู้ใช้ประโยชน์จากคลังความรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์และ ณ ที่ตั้ง (นับสะสม)	70,000	100,000	130,000	160,000	190,000	ครั้ง
3. จำนวนศิลปิน นักแสดง หรือผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยทั่วโลก ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม	10	10	20	30	40	คน
4. จำนวนครั้งของมหาวิทยาลัยใน 300 อันดับแรกของ THE Asia University Rankings หรือ 500 อันดับแรกของโลก ที่เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม	10	10	15	20	25	โครงการ/กิจกรรม

คลังความรู้ของมหาวิทยาลัย หมายถึง แพลตฟอร์มที่รวบรวม จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลเชิงวิชาการ งานวิจัย และองค์ความรู้หลากหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ที่จัดทำโดยมหาวิทยาลัย และพร้อมให้บริการแก่ผู้สนใจทุกช่วงวัย เช่น เว็บไซต์ RSPG ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ และแหล่งข้อมูลอื่น ๆ “คลังความรู้” ได้รับการออกแบบให้เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการพัฒนาการศึกษา การวิจัย และการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายทั้งนิสิต นักศึกษา นักวิจัย บุคลากรทางการศึกษา และประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงองค์ความรู้ที่ทรงคุณค่าเหล่านี้ได้สะดวกและทันสมัย นอกจากนี้ คลังความรู้ยังรวมถึงสื่อดิจิทัลรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ งานวิจัยเอกสาร เอกสารออนไลน์ และแอปพลิเคชันที่สนับสนุนการเรียนรู้ในหลากหลายมิติ ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจ และขับเคลื่อนการพัฒนาภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกให้ก้าวไกลสู่ระดับโลก

คำอธิบายตัวชี้วัดความสำเร็จของวิสัยทัศน์

1. จำนวนองค์ความรู้ที่ได้รับการบันทึกและจัดเก็บในคลังความรู้

หมายถึง จำนวนองค์ความรู้ที่ผ่านกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ที่สะท้อนถึงข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการวิจัยในอนาคต โดยพิจารณาจากฐานข้อมูลการวิจัยในแต่ละปีทุกแหล่งทุนวิจัย และผลงานวิจัยของนิสิตทุกระดับชั้น ที่ได้รับการบันทึกและเก็บรวบรวมในระบบคลังความรู้ของมหาวิทยาลัยบูรพา

2. จำนวนการเข้าถึงของผู้ใช้ประโยชน์จากคลังความรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์ และ ณ ที่ตั้ง

หมายถึง จำนวนครั้งของการเข้าชมคลังความรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์ (เช่น จำนวนผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์ หรือการดาวน์โหลดเอกสาร) และในรูปแบบ ณ ที่ตั้ง (เช่น จำนวนผู้ที่เข้าเยี่ยมชมคลังความรู้หรือศูนย์การเรียนรู้ของมหาวิทยาลัย) ตัวเลขเหล่านี้ สะท้อนถึงการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่บันทึกไว้ ซึ่งบ่งบอกถึงความสำเร็จในการทำให้ข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในภาคตะวันออกสามารถเข้าถึงได้อย่างกว้างขวาง

3. จำนวนศิลปิน นักแสดง หรือผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยทั่วโลก ที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม

หมายถึง จำนวนศิลปิน นักแสดง หรือผู้เชี่ยวชาญจากมหาวิทยาลัยทั่วโลก ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัยบูรพา โดยในโครงการดังกล่าวมีการเผยแพร่ส่งเสริม สืบสาน และถ่ายทอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จักในระดับสากล

4. จำนวนครั้งของมหาวิทยาลัยใน 300 อันดับแรกของ THE Asia University Rankings หรือ 500 อันดับแรกของโลก ที่เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม

หมายถึง จำนวนครั้งของมหาวิทยาลัยใน 300 อันดับแรกของ THE Asia University Rankings หรือ 500 อันดับแรกของโลก ที่เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัยบูรพา หรือที่จัดร่วมกัน แสดงถึงการขยายผลกิจกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไปสู่เวทีสากล และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำ (สามารถนับข้ามมหาวิทยาลัยได้)

การขับเคลื่อนแผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571 ดำเนินการผ่าน 2 ยุทธศาสตร์หลักที่สำคัญ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างความเป็นชุมชนปัญญาตะวันออกด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกสู่อนาคตอย่างยั่งยืน

พัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางทางศิลปวัฒนธรรมในภาคตะวันออก โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พร้อมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

มหาวิทยาลัยบูรพา มุ่งเน้นการเสริมสร้างความเป็นชุมชนปัญญาด้านศิลปวัฒนธรรมในภูมิภาคตะวันออก ผ่านการสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ศิลปะการแสดง 2) งานช่างฝีมือดั้งเดิม 3) วรรณกรรมพื้นบ้าน 4) กีฬาภูมิปัญญาไทย 5) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรมและเทศกาล 6) ความรู้ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติ และ 7) ภาษา โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การอนุรักษ์ และการส่งต่อคุณค่าทางวัฒนธรรมสู่ชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัยบูรพา มุ่งเน้นไปที่การยกระดับและปรับปรุงหอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ทันสมัย เหมาะสำหรับการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก เช่น การจัดนิทรรศการศิลปะพื้นบ้าน การแสดงดนตรีและการรำไทย หรือการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านหัตถกรรมและศิลปวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ ยังมีการจัดสรรพื้นที่เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสังคมและชุมชน โดยเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างสังคมและชุมชน องค์การภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออก และส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ รวมถึงพัฒนาช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเผยแพร่เนื้อหา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องไปยังกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครอบคลุม

มหาวิทยาลัยบูรพา มุ่งนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ทั้งในรูปแบบดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ ณ ที่ตั้งของมหาวิทยาลัย โดยจัดทำระบบบริหารข้อมูลและคลังข้อมูล (Database) ที่รวบรวม จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกอย่างเป็นระบบ ฐานข้อมูลนี้ จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่สนับสนุนทั้งการเรียนรู้ การอนุรักษ์ และการวิจัย พร้อมทั้งพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชัน เพื่อให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว แนวทางสำคัญของยุทธศาสตร์นี้ จึงมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และเครื่องมือการเรียนรู้ที่ทันสมัย เพื่อส่งเสริมความตระหนัก และความเข้าใจในคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก พร้อมทั้งสนับสนุนให้ศิลปวัฒนธรรมไทยได้รับการอนุรักษ์ สืบสาน และต่อยอดอย่างยั่งยืน ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ โดยมีกลยุทธ์ดังต่อไปนี้

กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก และยกระดับการใช้ประโยชน์จากศูนย์การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก เพื่อเป็นแหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่หลากหลาย

กลยุทธ์นี้ เป็นการผสมผสานระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศิลปวัฒนธรรม โดยการยกระดับและปรับปรุงหอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่ทันสมัย รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงได้ง่ายและทันสมัย โดยศูนย์การเรียนรู้นี้จะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่และส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น นิทรรศการถาวรที่จัดแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดแสดงเครื่องปั้นดินเผา หัตถกรรม

และเครื่องดนตรีพื้นบ้าน การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม และสมัยใหม่ หรือการจัดนิทรรศการเสมือนจริง (Virtual Exhibition) ที่ใช้เทคโนโลยี AR/ VR เพิ่มอรรถรสในการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ที่สมจริง กลุ่มผู้ชมทุกช่วงวัยสามารถสัมผัสและเรียนรู้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ มุ่งส่งเสริมให้เกิดการจัดทำแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับจัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูลมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในภาคตะวันออก ทั้งในรูปแบบดิจิทัลและมัลติมีเดีย เพื่อให้คนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านเว็บไซต์ หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อเรียนรู้และศึกษาเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ แพลตฟอร์มนี้ ยังสามารถนำไปใช้ในการจัดเก็บผลงานวิจัย นวัตกรรม และเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับนักวิชาการที่สนใจการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

แผนงานสำคัญ ยกระดับและปรับปรุงหอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งจัดนิทรรศการและกิจกรรมเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในภาคตะวันออก รวมถึงพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลที่สามารถรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ ฯลฯ รวมถึงรวบรวมฐานข้อมูลที่สามารถใช้ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะ พร้อมจัดอบรมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในภูมิภาค เช่น การจัดนิทรรศการประจำปี การจัดค่ายสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสำหรับเยาวชนและบุคคลทั่วไป อาทิ รำไทย ดนตรีไทย และหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 1.2 จัดทำแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการพื้นที่การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก

กลยุทธ์นี้ มุ่งเน้นการบริหารจัดการพื้นที่ศิลปวัฒนธรรม เช่น หอศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออก ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในด้านการเรียนรู้ การอนุรักษ์ และการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยการกำหนดแนวปฏิบัติ หรือแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมทางวัฒนธรรม รวมถึงสร้างระบบการจัดการที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน สังคม และเป้าหมายการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมในระยะยาว ซึ่งการกำหนดแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการพื้นที่จะครอบคลุมหลายมิติ อาทิ การกำหนดเงื่อนไขและวิธีการใช้พื้นที่สำหรับการจัดแสดงนิทรรศการ การจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม และการเปิดพื้นที่ให้ชุมชนใช้ประโยชน์ การพัฒนาแนวทางการจัดสรรทรัพยากร และผลประโยชน์ที่เกิดจากพื้นที่ เช่น การนำผลตอบแทนจากการใช้พื้นที่มาสนับสนุนการบำรุงรักษา การจัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรม หรือการพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์อื่น ๆ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมุ่งเน้นการสร้างระบบติดตามและประเมินผลการใช้พื้นที่ เพื่อให้มั่นใจว่า การบริหารจัดการพื้นที่สอดคล้องกับเป้าหมายในการอนุรักษ์ สืบสาน และพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก พร้อมทั้งส่งเสริมให้พื้นที่ดังกล่าว เป็นศูนย์กลางที่เปิดโอกาสให้ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรม แนวทางสำคัญของกลยุทธ์นี้ จึงมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้พื้นที่อย่างสร้างสรรค์ โดยมีการจัดทำแนวทางที่ชัดเจน เพื่อให้พื้นที่ศิลปวัฒนธรรมสามารถสนับสนุนกิจกรรมในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมในอนาคต

แผนงานสำคัญ จัดทำแผนการใช้พื้นที่ที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยออกแบบเงื่อนไขและแนวปฏิบัติที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงใต้และยั่งยืน ครอบคลุมการรักษาสภาพแวดล้อมและอัตลักษณ์เฉพาะของสถานที่ เช่น การพัฒนาระบบจองพื้นที่ออนไลน์ การจัดทำคู่มือการใช้งานพื้นที่ที่ชัดเจนสำหรับผู้จัดกิจกรรม และการจัดอบรมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารพื้นที่

แนวทางการวัดผลสำเร็จของยุทธศาสตร์ที่ 1 สามารถพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ โดยมีแนวทางการวัดผล ดังนี้

ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย/ ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
	2567	2568	2569	2570	2571		
กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาศูนย์การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้ และยกระดับการใช้ประโยชน์จากศูนย์การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเป็นแหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้ชมที่หลากหลาย							
1.1.1 ระดับความสำเร็จของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านศิลปวัฒนธรรม	40%	60%	75%	90%	100%	- คณะดนตรีและการแสดง - คณะศิลปกรรมศาสตร์	
1.1.2 จำนวนกิจกรรมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นในศูนย์เรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้ทั้งออนไลน์ และ ณ ที่ตั้ง	10	15	20	25	30	- คณะดนตรีและการแสดง - คณะศิลปกรรมศาสตร์ - ส่วนงาน	
1.1.3 จำนวนผู้เข้าร่วมนิทรรศการและกิจกรรมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นในศูนย์เรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้ทั้งออนไลน์และ ณ ที่ตั้ง	2,500	3,000	4,000	5,000	6,000	- คณะดนตรีและการแสดง - คณะศิลปกรรมศาสตร์	
1.1.4 แพลตฟอร์มเพื่อรวบรวม และจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา รวมถึงในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้	1	1	-	-	-	- ฝ่ายสื่อสารองค์กร - สำนักคอมพิวเตอร์	
1.1.5 จำนวนผู้ใช้งานแพลตฟอร์มที่จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพา รวมถึงในภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ (นับสะสม)	-	3,000	5,000	7,000	9,000	- ฝ่ายสื่อสารองค์กร - สำนักคอมพิวเตอร์	
กลยุทธ์ที่ 1.2 จัดทำแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการพื้นที่การเรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงใต้							
1.2.1 จำนวนคู่มือ หรือเอกสารแนวปฏิบัติที่จัดทำและเผยแพร่	-	1	-	-	-	- คณะดนตรีและการแสดง	
1.2.2 จำนวนระบบ หรือเครื่องมือดิจิทัลที่พัฒนาสำหรับการบริหารจัดการพื้นที่ (ระบบ/ปี)	-	1	-	-	-	- คณะดนตรีและการแสดง	

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสืบสานและต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก เพื่อสร้างการรับรู้และยอมรับในระดับสากล

การผสมผสานศิลปวัฒนธรรมไทยกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ และสร้างคุณค่าให้กับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออกให้ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ

ยุทธศาสตร์นี้ มุ่งเน้นการส่งเสริมและบูรณาการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมจากหลายวัฒนธรรมและหลายประเทศ โดยเฉพาะมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคตะวันออก (ครอบคลุมทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ศิลปะการแสดง 2) งานช่างฝีมือดั้งเดิม 3) วรรณกรรมพื้นบ้าน 4) กีฬาภูมิปัญญาไทย 5) แนวปฏิบัติทางสังคม พิธีกรรมและเทศกาล 6) ความรู้ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับธรรมชาติ และ 7) ภาษา) เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในระดับสากล โดยนำเสนอมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การจัดเทศกาลวัฒนธรรม การแสดงศิลปะพื้นบ้าน และนิทรรศการพิพิธภัณฑ์ ซึ่งสะท้อนถึงความงามและอัตลักษณ์อันล้ำค่าของวัฒนธรรมภาคตะวันออกยุทธศาสตร์นี้ ยังมุ่งเน้นการต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของภาคตะวันออก ด้วยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ เพื่อพลิกโฉมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในมิติที่หลากหลาย เช่น การพัฒนาสื่อดิจิทัลสำหรับเผยแพร่วัฒนธรรมภาคตะวันออก การสร้างผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรมที่ตอบรับกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ฯลฯ ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้และความเข้าใจในอัตลักษณ์และคุณค่าของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมภาคตะวันออก พร้อมเสริมสร้างศักยภาพให้สามารถสืบสานและต่อยอดวัฒนธรรมได้อย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างสังคมและชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษาในพื้นที่ภาคตะวันออก และส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยบูรพา ผ่านการบูรณาการการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ หรือกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อก้าวสู่บทบาทสำคัญในการเผยแพร่และส่งเสริมวัฒนธรรมภาคตะวันออกในเวทีระดับโลก

กลยุทธ์ที่ 2.1 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์นวัตกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในการสืบสาน รักษา และต่อยอด

กลยุทธ์นี้ เน้นการนำมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในภาคตะวันออกมาผสมผสานกับนวัตกรรมที่เกิดจากงานวิจัย โดยบูรณาการองค์ความรู้จากหลากหลายสาขาวิชา (สหวิทยาการ) เพื่อนำมาพัฒนาและเพิ่มคุณค่าให้กับมรดกทางวัฒนธรรมในรูปแบบที่ทันสมัยมากขึ้น รวมถึงตอบสนองต่อความต้องการ และรสนิยมของผู้บริโภคในปัจจุบัน นอกจากนี้ นวัตกรรมที่นำมาใช้จะช่วยสร้างการรับรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล เพิ่มโอกาสที่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมนั้น ๆ จะกลายเป็น Soft Power เพื่อสร้างภาพลักษณ์และส่งเสริมอิทธิพลเชิงบวกของประเทศในเวทีโลก

แผนงานสำคัญ การดำเนินงานที่มุ่งเน้นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการอนุรักษ์และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม สามารถเพิ่มศักยภาพของการอนุรักษ์เชิงสร้างสรรค์ โดยนำผลการวิจัยทางด้านมรดกภูมิปัญญามาพัฒนาเป็นโครงการ และกิจกรรมที่สามารถสร้างคุณค่าเชิงเศรษฐกิจและขยายการรับรู้ในระดับสากล เช่น การนำลายทอผ้าพื้นเมืองมาออกแบบเป็นลายผ้าสำหรับสินค้าแฟชั่นเครื่องประดับ การนำลวดลายประเพณีและงานศิลปะมาใช้ในแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น NFT (Non-Fungible Tokens) การใช้เทคโนโลยีการออกแบบใหม่ ๆ ที่สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีความต้องการในตลาดโลก ช่วยสืบสาน รักษา และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หรือการผลิตสารคดีสั้นเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น หรือมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ถูกเผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 2.2 พัฒนากิจกรรมที่ผสมผสานความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนพหุวัฒนธรรมกับคู่ความร่วมมือระดับสากล

กลยุทธ์นี้ มุ่งเน้นการสร้างกิจกรรมที่ผสมผสานศิลปวัฒนธรรมจากหลากหลายประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจและการเรียนรู้ระหว่างกัน อาทิ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ ดนตรี วัฒนธรรม การกิน หรือการแสดงออกทางวัฒนธรรมจาก 2 ประเทศขึ้นไป โดยเชื่อมโยงวัฒนธรรมที่แตกต่างเข้าด้วยกัน และใช้เป็นพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับนานาชาติ นอกจากนี้ กลยุทธ์นี้ ยังมุ่งส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นของภาคตะวันออก เช่น ระเบียบของ ละครชาตรี หรือการแสดงดนตรีพื้นบ้าน ที่สะท้อนเอกลักษณ์และภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าของพื้นที่ พร้อมทั้งเปิดพื้นที่สำหรับศิลปินรุ่นใหม่ ในภาคตะวันออก ให้ได้แสดงผลงานและพัฒนาทักษะผ่านกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับศิลปวัฒนธรรมนานาชาติ โดยเน้นการสร้างโอกาสให้ศิลปินเหล่านี้ สามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเรียนรู้แนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ร่วมกับศิลปินจากต่างประเทศ เพื่อขยายขอบเขตการเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่นสู่นานาชาติอย่างยั่งยืน

แผนงานสำคัญ เช่น เทศกาลศิลปะและดนตรีนานาชาติ เป็นงานที่รวมการแสดงจากศิลปินจากหลายประเทศ เช่น การแสดงดนตรีพื้นบ้านจากประเทศไทยและประเทศอื่น พร้อมกับงานศิลปะที่ผสมผสานเทคนิคดั้งเดิมจาก 2 ประเทศ เพื่อสร้างการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ชมจากทั่วโลกได้เรียนรู้และสัมผัสถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรม หรืองานเทศกาลอาหารนานาชาติ โดยจัดการรวมอาหารจากประเทศต่าง ๆ เช่น อาหารไทยและอาหารฝรั่งเศสในงานเดียวกัน เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมด้านอาหาร และเสริมสร้างการเรียนรู้ระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรม

กลยุทธ์ที่ 2.3 ขับเคลื่อนศิลปวัฒนธรรมไทยด้วยการใช้สื่อสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างการรับรู้และภาพลักษณ์ในระดับสากล

กลยุทธ์นี้ มุ่งเน้นการใช้สื่อสร้างสรรค์ในการเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการรับรู้ในระดับชาติและนานาชาติ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงง่าย เช่น สื่อดิจิทัลและเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยให้ความสำคัญกับการนำเสนอเนื้อหาที่โดดเด่นและน่าสนใจ ทั้งข่าวสาร กิจกรรม หรือองค์ความรู้เกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม สื่อสร้างสรรค์ประกอบด้วยภาพ วิดีโอ เสียง และกราฟิก ที่เกิดจากกระบวนการคิดสร้างสรรค์ เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างความสนใจต่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ พร้อมทั้งเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับมหาวิทยาลัยในระดับสากล

แผนงานสำคัญ เช่น การจัดทำแคมเปญโปรโมทศิลปวัฒนธรรมไทยผ่านแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์ เช่น YouTube, Instagram และ TikTok โดยมุ่งเน้นการเผยแพร่เนื้อหาโดยใช้ภาษาสากล

กลยุทธ์ที่ 2.4 ส่งเสริมการสืบสานศิลปวัฒนธรรมสู่สากล โดยบูรณาการร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลยุทธ์นี้ มุ่งเน้นการพัฒนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการอนุรักษ์และสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมในบริบทที่ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน การบูรณาการองค์ความรู้จากหลากหลายสาขาวิชาและเชื่อมโยงเข้ากับ SDGs เช่น การขจัดความยากจนโดยการส่งเสริมอาชีพที่เกี่ยวข้องกับศิลปะพื้นบ้าน การสนับสนุนการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะความสามารถทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ การบูรณาการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเข้ากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่เพียงแต่เป็นการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังเป็นการยกระดับความสำคัญของมรดกวัฒนธรรมไทยในเวทีโลก โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่ให้ความสำคัญต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาสังคมอย่างเท่าเทียม

แผนงานสำคัญ สร้างกิจกรรมเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ สอดคล้องกับหลักการความยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างเช่น การผลิตงานหัตถกรรมที่ใช้วัสดุจากธรรมชาติในท้องถิ่น โดยส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดหาวัสดุและสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสำหรับคนทุกช่วงวัย เช่น การฝึกทำหัตถกรรมท้องถิ่น การเรียนรู้การเดินร่ำหรือดนตรีพื้นบ้าน เพื่อเสริมสร้างทักษะทางวัฒนธรรม เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้เข้าถึงการศึกษา และการพัฒนาทักษะอย่างเท่าเทียม รวมถึงการเสริมสร้างความยั่งยืนในระดับชุมชน

แนวทางการวัดผลสำเร็จของยุทธศาสตร์ที่ 2 สามารถพิจารณาจากตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ โดยมีแนวทางการวัดผล ดังนี้

ตัวชี้วัด	Baseline	ค่าเป้าหมาย/ ปีงบประมาณ					ผู้รับผิดชอบ
	2567	2568	2569	2570	2571		
กลยุทธ์ที่ 2.1 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์นวัตกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมในการสืบสาน รักษา และต่อยอด							
2.1.1 จำนวนนวัตกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมทั้ง 7 ด้าน ที่มีการนำไปใช้ประโยชน์	-	10	20	30	40	- กองบริหารการวิจัยฯ - ส่วนงาน	
กลยุทธ์ที่ 2.2 พัฒนากิจกรรมที่ผสมผสานความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อสร้างการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนพหุวัฒนธรรมกับคู่ความร่วมมือระดับสากล							
2.2.1 ร้อยละจำนวนกิจกรรมที่มีการบูรณาการอย่างน้อย 2 ศิลปวัฒนธรรม (2 ประเทศ) กับมหาวิทยาลัยใน 300 อันดับแรกของ THE Asia University Rankings ที่เข้าร่วมโครงการ หรือกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม	5	10	15	20	25	- ส่วนงาน	
กลยุทธ์ที่ 2.3 ขับเคลื่อนศิลปวัฒนธรรมไทย ด้วยการใช้สื่อสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างการรับรู้และภาพลักษณ์ในระดับสากล							
2.3.1 ร้อยละจำนวนข่าวเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่ได้รับการสื่อสารสู่สากล	-	20	30	40	50	- ฝ่ายสื่อสารองค์กร	
2.3.2 ร้อยละจำนวนกิจกรรมเกี่ยวกับมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่มีการใช้สื่อสร้างสรรค์ และได้รับการสื่อสารสู่สากลต่อจำนวนกิจกรรมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมทั้งหมด	-	20	30	40	50	- ส่วนงาน	
กลยุทธ์ที่ 2.4 ส่งเสริมการสืบสานศิลปวัฒนธรรมสู่สากล โดยบูรณาการร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน							
2.4.1 ร้อยละของกิจกรรมด้านมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่มีการบูรณาการร่วมกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน	-	10	20	30	40	- ส่วนงาน	

อ้างอิง

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2558). *คู่มือการเสนอขอขึ้นทะเบียนมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ*.
กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมวัฒนธรรมผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
คลังข้อมูลทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรกายภาพ และทรัพยากรวัฒนธรรมและภูมิปัญญา. (2567). *ทรัพยากร
วัฒนธรรมและภูมิปัญญา*. เข้าถึงได้จาก <https://www.rspgburapha.com/art-and-culture/>

**แผนทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2571
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2570)**